

IRAKAS TARP DVIEJŲ FRONTŲ

Žinios apie sekmadienį prasidėjusį sukilimą Irake vis dar tebėra prieštaraujančios: Kassemio vyriausybė kelis kartus per dieną kartuoja, kad sukilimas jau esąs visiškai numalšintas, "Mosulo radijas", atstovaujęs sukilėlius, skelbia, kad kovos tebevykstančios ir apylinkių gyventojai gausiai jungiasi į sukilėlių eiles. Apie "Mosulo radiją" taip pat nėra tikslų duomenų: iš Izraelio sluoksnių skelbiama, kad sukilėlių vardu veikianti radijo stotis iš tikrųjų esanti Sirijos teritorijoje, o Libane sakoma, kad Mosulo mieste yra buvusi stotis, tik labai silpna, ir dabar libaniečiai nusiteinęs jos galingumas.

Grįžę iš Irako ištremtieji Jungt. Arabų Respublikos diplomatai ir jų šeimos pasakoja, kad Bagdade viešpataujantis chaosas ir atrodo, kad gatvės valdančios minios. Praėjus trims valandoms po diplomatų ištrėmimo, Irako aviacija bombardavo Sirijos miestelį Hamoudiya. Iš to reikia taip pat spėti, kad šiauriniame Irake dar tebėra nenumalšintas, nors Kassemas jau ir pradėjo kariuomenės valymą.

Apsukrus karys, bet silpnas politikas Kassemas Iraką valdyti pradėjo prieš 8 mėnesius — po nepaprastai žiaurių skerdynių, kurių metu nužudytas karalius Feisalas II ir ištikimas Vakarų sąjungininkas premjeras Nuri es-Said. Jis galėjo pasirinkti tris kelius:

- testuoti senąją draugystę su Vakarais politiką, liekant Bagdado pakto nariu (oficialiai iš Bagdado pakto Irakas dar nėra išstojęs, bet praktiškai jau nebelaikomas);
 - istoti į Nasserio Jungt. Arabų Respubliką;
 - susižavėti Maskvos vilionėmis.
- Šiuo metu, kaip atrodo, Kassemas yra linkęs pasukti trečiuoju keliu.

Daugumas liepos 14 d. sukilimo dalyvių buvo karšti arabų nacionalistai, kuriuos žavėjo Nasserio svajonės. Jie tikėjo, kad Irakas tuoj stas arabų imperijos kūrimo talkon. Bet Kassemas, kuris, kaip sakoma, dėjęs labai geru nužudytojo premjero es-Said draugu, ir

ši kartą parodė savo klasingumą: netrukus suėmė savo pagrindinį taktinį, Nasserio šalininką, plk. Arefą. Krašte pradėjo augti nepasitenkinimas.

Prieš tris mėnesius šveicarų laikraštininkas B. Remus, tuo metu lankęsis Bagdade, pasakojo: "Pilkoje, nešvarioje Irako sostinėje nėra "1000 ir 1 nakties" atmosferos. Visos gatvių sankryžos knibžda kariuomene ir tankais. Gen. Kassemas, legendarinio rojauš šiandienis diktatorius, viešumoje pasirodo, tik stiprios asmens sargybos lydimas".

Ir šis sukilimas yra bene trečiasis bandymas per 8 mėnesius jį nuversti.

Po liepos 14 perversmo, Kassemui oficialiai neišstojant iš Bagdado pakto, JAV tęsė savo išpareigojimus, teikdama Irakui pažadėtus ginklus. Paskutinės dvi siuntos buvo atiduotos rugpjūčio mėnesį. Tik, kai Kassemas ištrėmė 50 britų pilotų, komandiruočių apmokytų Irako lakūnų, JAV parama buvo nutraukta.

Spalio 11 Irakas pasirašė sutartį su sovietais. Po to sekė sutartys su kitomis komunistinėmis valstybėmis, kurių pažymėtinos čekoslo-

vakija ir Kinija. Rusija pradėjo tiekti Irakui ginklus. Tada britų, italų ir libaniečių firmos atšaukė savo projektus. Irakas liko komunistinėje srovėje. Sukilimo organizatoriai, Nasserio šalininkai, sakosi norėję Iraką iš tos srovės ištraukti.

Kassemas nėra komunistas, ir jis sakosi žinąs, ką darąs. Viename pasikalbėjime su londoniško "Times" korespondentu jis pabrėžė, kad jis ieškąs "savo neutralaus kurso".

Bet Bagdado gatvėse komunistai darosi vis aršesni ir nuolatiniai incidentai tarp raudonųjų ir musulmonų įvairiuose religiniuose centruose vis dažnėja.

Kai kurie stebėtojai pareiškia susirūpinimą, kad po šio, dar nebaigto, sukilimo, jei Kassemui pasiseks jį galutinai numalšinti, Iraką gali galutinai laimėti komunistai. (ips.)

• Prancūzijos prezidentas de Gaulle, priėmęs sovietų ambasadorių Vinogradov, su kuriuo kalbėjosi 55 minutes, pareiškė, kad Prancūzija nori tartis, bet nusileis grasinimams.

Vilties Draugijos namai Clevelande, kuriuos atidarom kovo mėn. 14 d. Plačiau žiūrėk 7 psl.

Dirvos nuotrauka

Rengiantis Vilties Draugijos namų ir ofsetinės spaustuovės atidarymui Dirvos redaktoriai kalbasi su lietuvių radijo valandėlės atstovu. Iš kairės: J. Stempušis, V. Gedgaudas, J. P. Palukaitis ir B. Gaidžiūnas.

Dirvos nuotrauka

Juozas Kreivenas
1602 So. 48 Court
Chicago 50, Ill.

New Yorke įvyko A. Olio ir A. Vanagaičio garbei skirta akademija, kurios rengimui pirmininkavo St. Gudas. Nuotraukose akademijos prezidiumas ir dalyviai. Prezidiume matyti gen. konsulas J. Budrys, p. Olienė, p. Vanagaitienė, Dr. S. Biežis, V. Abraitis, J. Paplėnas, E. Bartkus, A. Trimakas, V. Rastenis ir kt. Plačiau apie įvyksią akademiją kitame Dirvos numeryje.

V. Maželio nuotraukos.

NORI, KAD VAKARAI FORMULUOTŲ AIŠKIA TAIKOS PROGRAMĄ EUROPAI

Pavergtųjų Europos Tautų delegacija įteikė Kongreso lyderiams tuo reikalu išsamų memorandumą. Seimo pirmininko pareigas einąs V. Sidzikauskas apie šio Seimo darbus ir siekimus.

Šiomis dienomis Washingtone lankėsi Pavergtųjų Europos Tautų generalinė delegacija, įteikusi Kongreso lyderiams tarptautinės politikos klausimu išsamų memorandumą. Ta proga Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus viršininkas dr. Kostas Jurgėla su Vaclovu Sidzikausku, šiuo metu einančiu Pavergtųjų Europos Tautų Seimo pirmininko pareigas, padarė pasikalbėjimą, kuris buvo perduotas per radiją į Lietuvą.

— Gal galėtumėte nuskaidyti Pavergtųjų Europos Tautų Seimo siekimus? — paklausė dr. K. Jurgėla.

— Pavergtosios Europos Tautos, arba kaip kada čia vadinamos Mažosios Jungtinės Tautos, susiorganizavo 1954 metais New Yorke, siekdamas atstatyti pavergtųjų Centro ir Rytų Europos tautų arba valstybių nepriklausomybę ir laisvę, — paaiškino Vaclovas Sidzikauskas. — Šiai organizacijai priklauso Albanija, Bulgarija, Čekoslovakija, Estija, Vengrija, Latvija, Lenkija, LIETUVA ir Rumunija. Viso devynios prieš karą buvusios suverenės ir nepriklausomos valstybės.

— Kas parenka delegaciją į šį Seimą?

— Delegacija parenka seimo nariai, kuriais yra egzilinės politinės organizacijos, tų kraštų tautinės tarybos ir komitetai. Lietuvos atveju Pavergtųjų Europos Tautų narys yra Lietuvos Laisvės Komitetas. Jis ir parenka delegaciją, bet, žinoma, susitaręs ir pasitaręs su kitais laisvinimo veiksniais, įjungiant taip pat ir diplomatinę atstovybę.

— Kuriuo pagrindu tie atstovai yra parenkami? Ar visos politinės srovės atstovaujamos?

— Taip. Delegacijoje atstovaujamos visos politinės srovės ir visi mūsų politiniai veiksniai.

V. Sidzikauskas, kuris kartu yra ir Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas, ketverius metus vadovavęs

PET Seimo politinei komisijai, šiuo metu, Seimo pirmininkui lenkui Korbonskiui lankantis Tolimuose Rytuose, eina Seimo pirmininko pareigas. Pirmuosius keturius metus Seimo pirmininku buvo latvis Massens, lietuviškai kalbąs latvių diplomatas. Dabar yra susitarta, kad kiekvienais metais bus renkamas vis kitas pirmininkas iš kitos tautybės.

— Kokie yra PET Seimo žymesnieji darbai?

— Mūsų pagrindinis rūpestis, sakysim, šiuo metu Sovietams išprovokavus Berlyno krizę, dėti visas pastangas, kad būtų įgyvendinta teisinga ir pastovi taika Europoje. Mūsų pastangos eina ta kryptimi ne tikai Vokietijos ar Europos saugumo klausimu, bet taip pat, kad būtų svarstomas klausimas atstatymo nepriklausomybės ir laisvės visų pavergtųjų Europos valstybių.

— Kodėl pastoviai būstinę pasirenkote New Yorką?

— Dėl to, kad New Yorkas yra Jungtinių Tautų būstinė, o mes esame Pavergtosios Jungtinės Tautos. Mūsų balso nėra aname pastate, todėl ir mūsų vieta kur posėdžiaujame yra kitą pusę gatvės, priešais JT rūmus, tuo tarpu kai mūsų raštinės yra New Yorko centre.

— Kodėl jūs dažnai posėdžiaujate Europoje?

— Mat mūsų visi devyni kraštai yra Europos valstybės ir mums rūpi Europa, o taip pat ir jos apjungimas. Mes posėdžiaujame Strasbūre, kadangi jis yra apsiungiančios Europos laikinoji sostinė. Štai ir ši pavasari po Velykų ten susirinksime svarstyti tokius klausimus, kaip teisingos ir pastovios taikos Europoje įgyvendinimas, sovietų pavergtųjų (maža pauza pertrauktas AB perdavimas) ir laisvės atstatymo klausimas, Europos apsiungimas, Europos Tarybos politika ir Pavergtosios Europos tautos, Rytų ir Vakarų kultūriniai

mainai, Vengrijos klausimas Jungtinėse Tautose ir galimybė išplėsti tą klausimą į visas devynias pavergtas valstybes, tremtinių ir pabėgėlių klausimas.

— Kuo Vengrijos klausimas išsiskiria iš kitų valstybių būklės?

— Išsiskiria tuo kad ryšium su 1956 m. vykusia revoliucija Vengrijoje, šis klausimas buvo iš karto įneštas į JT Saugumo Tarybos darbotvarkę ir, kai ten rezoliuciją vetavo Sovietų atstovas, klausimas buvo perkeltas į JT visuotinę asamblėją. Tuo būdu jis yra darbotvarkėje, o mūsų kitų aštuonių pavergtųjų valstybių klausimą mes stengiamės taip pat įrašyti į JT darbotvarkę, arba bent Vengrijos klausimą išplėsti į visas devynias.

Toliau V. Sidzikauskas nupasakojo apie PET leidžiamą informaciją ir kam ji skiriama.

— Šiuo metu Washingtone lankotės su delegacija?

— Taip. Atvykau čia su Pavergtųjų Europos Tautų generaline delegacija. Mūsų tikslas čia lankyti Amerikos kongreso lyderius, daugiausiai užsienio reikalų komisijų narius ir įtakingesnius

(Nukelta į 2 psl.)

NAUJAUSIOS ŽINIOS

• Ženevoje, branduolinių bandymų nutraukimo konferencijoje, Amerika pasiūlė, kad susitarimas būtų pasirašytas neribotam laikui, iki tol kol jis bus pildomas visų kraštų

• Sovietai įsteigė savanorių liaudies brigadas, kurios turės pagalbėti milicijai viešose vietose prižiūrėti sovietų piliečių elgesį.

• Alžyre sukilėliai nužudė amerikietį fotografą Flint Kellems, 65 metų amžiaus, buvusį aviacijos pulkininką, kuris ruošė žurnalui National Geographics reportažą.

DIRVA

★★★
THE FIELD

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone:

HEnderson 1-6344.

Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief:

Balys Gaidžiūnas.

Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIES, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas:

HEnderson 1-6344.

Išleina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais.

Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Įsteigta 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

AČIŲ VISIEMS -- ir kurie dosniai rėmėte ir kurie pabarėte

BALYS GAIDŽIŪNAS

Ši šeštadienį atidarome Vilties Draugijos namus ir ofsetinę spaustuvę. Atseit, tuo norime lyg ir pasakyti, kad naujų įrengimų ir persitvarkymų laikas jau pasibaigęs. Namai, be mažų išimčių, sutvarkyti, redakcijai ir spaustuvei patalpos įrengtos, o ir pati spaustuvė jau gali dirbti pilnu apkrovimu. Taigi atėjęs laikas, kada visus tuos įrengimus galim parodyti Vilties Draugijos nariams ir gausiems Dirvos bičiuliams.

Vilties Draugija, kaip daugelis gerai atsimena, pradėjo veikti 1951 metų rugpjūčio mėnesį. Pradėjo iš nieko, bet pradėjo tikėdama, kad į jos veiklą įsijungs daug energingų veikėjų, kurie sudės pradinį kapitalą ir sudarys sąlygas plėsti tautinės spaudos darbą. Ir šiandien galima pasakyti, kad tas tikėjimas pasitvirtino.

Pirmiausia, į Vilties Draugijos rankas perėjo pati Dirva. Vėliau buvo sukeltas kelių tūkstančių kapitalas namams pirkti, o po ilgesnio pasiruošimo ir Dirvai du kartus per savaitę leisti. Pagaliau, prieš pusantro metų, buvo atlikti įrengiamieji darbai akcijai, kad galėtume įsigyti spaudos darbui patogesnius namus, įrengti gerą ofsetinę spaustuvę ir Dirvą leisti, iliustruojant gausiomis nuotraukomis iš lietuvių gyvenimo.

Visi tie darbai, suorganizuojant \$20,000.00 piniginių vėjų, laiku buvo atlikti ir visi pažadai pilnai ištesėti. Tais atliktais darbais dabar, Vilties namus ir ofsetinę spaustuvę atidarant, ir norima pasidžiaugti.

Vilties Draugijos grynas turtas, įskaitant namus, ofsetinę spaustuvę ir Dirvos vertę, dabar sudaro apie \$65,000.00. Toji suma priklauso ne kuriam vienam asmeniui, bet Vilties Draugijai, kuri buvo sukurta tautinei spaudai leisti, jai gerinti ir dažninti. O jos tvarkyme dalyvauja visi nariai per įvykstančius metinius suvažiavimus ir naujos vadovybės rinkimus.

Vilties Draugijos turtas paaugo, atsirado geresnės darbo sąlygos, bet, turint ateičiai vis naujų planų, kurių įgyvendinimas neįmanomas be jos narių ir Dirvos skaitytojų paramos, tenka laiku nuo laiko su tais naujais planais prisistatyti ir naujos tautos paprašyti. Ir mes džiaugiamės, kad tos paramos sulaukiame. Štai,

kad ir dabar, Vilties Draugijos namų ir spaustuvės atidarymo proga, bus suplaukę per \$2,000.00. Ta nauja parama bus vėl labai tiksliai sunaudota, ir jos įliejimą į bendrąjį mūsų turtą, skaitytojai neužilgo pajaus.

Vilties Draugijos namų ir ofsetinės spaustuvės atidarymo proga mes norime padėkoti visiems Vilties Draugijos nariams, kurių dabar yra virš 400, visiems Dirvos skaitytojams ir visiems mūsų darbo rėmėjams. Tik visų sutelktinėmis pastangomis galėjome šiuos darbus atlikti. Atlikdami ne kurio nors privataus asmens turtui didinti, bet savo pačių sukurta organizacijai stiprinti.

Ačiū ir tiems, kurie mūsų neparėmė, kurie mus barė ir įvairiais pamokslukais graudeno, kad tik to darbo nesilimtume, nes jo netęsimė, ypač dabar, blogiems laikams esant. Dėkodami ir jiems, mes pilnai tikime, kad dabar, matydami mūsų visų pažadų tęsimą, jie pagaliau ir talką įsijungs ir darbe susibūrė, ir daugiau padaryti galėsime. Juk jei visi pasispausime, Dirva gali ir tris kartus per savaitę eiti.

Namų ir ofsetinės spaustuvės atidarymo šventėje džiaugsmo nestinga, bet drauge, pro tą džiaugsmą ir būsimi darbai matyti, kurie nėra iš lengvųjų. Jie nelengvi todėl, kad lietuviškas spausdintas žodis susiduria su kasdien gausėjantiais sunkumais: senųjų skaitytojų išmirimu ir naujųjų dažnėjančiu atsilimu. Mes įžiūrime, kad teks ieškoti vis naujų ir naujų kelių ne tik esantiems skaitytojams išlaikyti, bet ir naujiems surasti. Tik viena mums ramu, kad tam darbei dabar esam pasiruošę. Pasiruošę ir savo naujos spaustuvės pagėjumu, ir savo bendradarbių sugebėjimais, ir savo talkininkų nuoširdumu.

J. CIJUNSKAS

LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenybes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5166

Dalis lietuvių delegacijos Pavergtųjų Europos Tautų Seime. Iš kairės (sėdi): Dr. A. Trimakas, V. Sidzikauskas, šiuo metu einantis Seimo pirmininko pareigas, M. Braškas, (stovi) K. Bielinis, V. Vaitiekūnas, Dr. B. Nemickas, J. Brazaitis, P. Vainauskas, J. Audėnas. Trūksta V. Rastenio ir Europoje gyvenančių delegacijos narių.

NORI, KAD VAKARAI FORMULUOTŲ...

(Atkelta iš 1 psl.)

sius senatorius bei kongresmanus. Mes jiems reiškiamė mūsų susirūpinimą dėl paskutinių įvykių tarptautinėje politikoje ryšium su

Berlyno krize, ir mes norime, kad Vakarai formuluotų aiškią taikos programą Europai, nes Antrasis Pasaulinis karas politiškai nėra dar baigtas, taikos sutartis su Vokietija nėra pasi-

rašyta, ir yra du klausimai, kurie šiandien sudaro pagrindą tarptautinėje įtampoje — Vokietijos ir Europos padalinimai. O pastarasis reiškia mūsų devynių valstybių okupacijas. Tad, mūsų manymu, tie du klausimai turi būti surišti, jie turi būti drauge svarstomi. Tad mes ir norime, kad vakarietiškos taikos Europoje programa apimtų abu šiuos klausimus ir ryšium su Europos saugumo ir Vokietijos klausimais, turi būti svarstomas ir mūsų kraštui nepriklausomybės ir laisvės atstatymas. Tam tikslui mes turime paruošę išsamų memorandumą, kurį čia ir padalinome, o netrukus vėl lankysimės čia ir darysime tolimesnius žygius, — baigė savo pasikalbėjimą Vaclovas Sidzikauskas.

IŠ VASARIO ŠEŠIOLIKTĄJĄ minint girdėtų minčių

★★★

Yra senas priežodis: pirma gyvenk, paskui filosofuok.

Mūsų aplinkybėse tinka sakyti: pirma gyvenk, paskui politikuok arba visuomeniškai veik. Ir Lietuvos nepriklausomybei siekti galim pašvęsti jėgas, atliekančias nuo tų, kurios būtinos gyventi. Neskaitant turimojo mažesnio ar didesnio nusimanymo, talento, kurių irgi kiekvienas mažiau ar daugiau turi, kitos jėgos gali būti išreikštos laiku ar pinigų. Atmetus nelabai daugelį išimčių, mes, išsikūrę ar nors šiaip taip įsikibę laisvuose kraštuose, rodo prasimanom to laiko ar pinigų — jei ne vieno, tai kito — bent kiek daugiau, negu būtinai reikia tik tam, kad gyventumėm. Žinoma, jei į gyvenimą bei pragyvenimą savoką neįtraukiame su išdykavimu artimojo kaimynystėje atsiduriančių ištaičių...

Lietuvos nepriklausomybės idėjos labai dedamos pastangos reikalauja iš visų mūsų bent dalies tų atliekamųjų pajėgų, laiko ar pinigų pavidalu, dažniausia ir abiem pavidalais.

Kiek? Štai klausimas, atsakymo į kurį kiekvienam tenka teirautis savo sąžinėje ir savame tautiniame susipratime.

Ak, kaip šiandien gerbiame Vinčą Kudirką, kad jis tiek daug atidavė Lietuvos idėjai! O jis atidavė ne tik tą, kas atliko nuo gyvenimo... Jis atidavė ne liekanas, o viską... Ir daug kas atidavė už tautos laisvės idėją viską, net patį gyvenimą. Ne tik tie, kurie žuvo kovoj dėl Lietuvos, gyvenimą atidavė. Yra ir tokių, kurie gyveno ir visą gyvenimą atidavė idėjai.

Štai šios mintys šiandien, susikaupiant ties Lietuvos nepriklausomybės simboliu, yra vienos iš tų, kuriom dera vieta pačiame mūsų minčių susirinkimo garbės prezidiume! Iki kokio laipsnio Lietuvos laisvės idėja mums svarbi? Su koku kitu gyvenimo tikslu ji mums lygi? Su kuo lygiai mes tai idėją skiriam save pastangų: energijos, sumanumo, laiko, lėšų? Ar ta idėja mums vėta valandos, dienos, savaitės ar daugiau darbo?

GERESNI NAMŲ STATYTOJAI

VISUOMET ĮSTATO

MONCRIEF

šildymą ir oro vėsinimą

THE HENRY FURNACE CO. MEDINA, O

CleveChecks

SPECIAL BUDGET CHECKING ACCOUNTS

REGULAR CHECKING ACCOUNTS, TOO • USE THE ONE BEST FOR YOU!

The Cleveland Trust Company

65 CONVENIENT BANKING OFFICES

MEMBER FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION

KARALIAUS VAINIKAS

Senosios Lietuvos legendų ir padavimų rinkinys ką tik išėjo iš spaudos. Čia surinkta Pauliaus Jurkaus, Vinco Krėvės, Nelės Mazalaitės, Juozo Pronskaus, Jono Remeikos, Šatrijos Raganos, Antano Vaičiulaičio, Vaižganto ir Antano Vienuolio kūriniai. Kieti viršeliai, iliustravo dail. Ada Kōrsakaitė. Kaina \$2.00. Gaunama pas visus spaudos platintojus ir leidykloje:

G A B I J A

Straight Path Wyandach, N. Y.

NELAIMĖ IR LIGA

Liga ir nelaimė ištinka netikėtai. Todėl tu turi užsitikrinti, kad TAVO šeima būtų apsaugota pagal Accident and Sickness planą.

NATIONWIDE INSURANCE COMPANY siūlo platų ligoninės, medicininę, operacinę ir nedarbingumo pajamų draudimą žemomis kainomis!

Dėl smulkesnių informacijų skambinti:

PAULINA
MOZURAITIS,

Agentas

13706 Benwood Ave.
CLEVELAND 5, Ohio

Tel. SK 1-2183

DEJA, JIE TREMTINIAI...

Niekas gal kitas negalėtų man daug pasakyti apie mūsų spaudos vargus, kada aš pats grįžęs iš Lietuvos dirbau ir vargau "Amerikos Lietuvyje" ir "Vienybėje" virš keturių metų beveik už dyką ir niekada tikrosios algos negaudamas. Reikėjo pasišvęsti ir pasiaukoti... Tūlas sakė, kvailas buvai tat ir dirbai... Well, geriau kvailu patriotu būti, negu inteligentišku durnium...

Tūli vis dar sergame manijų ir panegirukų ligomis. Pav., iš kur dar ištraukiate "Dr. inž." Well, jeigu jau inžinierius, tai žinia, kad jau ne daktaras... Šioje šalyje titulinę profesijos vardą nenaudojama — jais nesivadinama. Garbės jau tikrai nesuteikia, svetimtaučiams gėdos sudaro klausant. Doktoratų laikai jau turėtų, bent mano nuomone, būti kiek apmirsti ir sirgti tuo jau laikas būtų išsiskydyti...

Beje, ekstra gaunamų DIRVOS numerių į šalį nenumėčiau... Juos daviau kaimynams ir tiems, kurie laikraščius ar laikraščio neskaityt. Deja, jieji tremtiniai... Namai, automobilių ir kiti galai...

Sveikinimai Mielam redaktoriui p. Gaidžiūnui ir mano geram pažįstamam Vyt. Gedgaudiui.

Petras Juknys,
Brooklyn

MANO NUOMONĖ

Dirva padarė didelę pažangą. Technika gera, spauda aiški, turinys eina geryn.

Pastebėjau iš laišku, kad tūli skaitytojai nepatenkinti, kam laikraštis deda nuotraukas. Manau, kad nuotraukos laikraštį tikrai padaro įdomesniu. Pažiūrėkim į amerikoniškus dienraščius, tai nereikės savųjų kritikuoti.

Kaip kurių skaitytojų pareikšta nuomonė, kad Dirvą reikia padaryti triskart savaitiniu ar dienraščiu, visai neapreikiška. Ką tas duos gero? Dvigubos išlaidos, o naudos mažą. Manau, kad visi Dirvos skaitytojai pakankamai gerai moka pasiskaityti savo vietovės išeinančius dienraščius. Jie tą pačią dieną sužino visas pasaulines naujienas. O mums, savo lietuviškiems reikalingams, pakanka savaitraščių arba dukart savaitinių.

Vieną ką būtų galima pastebėti, tai kiek galint vengti į savo kalbą rašyti tuos angliškų žodžius. Neperseminai nusikratėme slavizmo, dabar užėjo naujas pavojus — anglikonizmas. Tai ypač pastebima studentijos rašiniuose.

Pr. Narvydas, Brooklyn

KOKIA PUIKI DIRVA!

Tikrai malonu skaityti tokių puikų laikraštį.

Gyvenant taip toli nuo Clevelando, ir bendrai lietuviškos visuomenės, jūsų laikraštis, mūsų namuose skaitomas su dideliu malonumu.

Nelė Brazis,
Phoenix, Arizona

Dirvos skaitytojas J. Šiaučius, iš Montreal, rašo:

"Dirva man patinka. Ji savo išvaizda pagrožėjo — pajauėjo. Dėl turinio pagėdaučiau mažiau įvairių ginčų, o daugiau tautinių samoninų keliančių straipsnių. Linkiu gero ir našaus pasisekimo."

RIŠAM RAŠYTOJĄ PRIE STULPO BE TEISMO

"Partizanų gadyne liks mūsų istorijoje, kaip skaisčius heroizmo amžių akiračius apšviečią gaisrai..."

"...perkeliant jų kovą į idėjinę bei moralinę plotmę, mes niekad nesutiksimė, kad jie stovėjo žemiau savo priešų, kad pralaimėjo jų idėja..."

"Visus paskutiniuosius partizanus Landsbergis savo veikale išžudo..."

"...autorius iš partizanų sąjūdžio padaro lavoninę. Iš priešingos pusės žūva tik tardytojas..."

"Tai visiškai kraugerių triumfas..."

"Jei Landsbergis savo veikalu norėjo nuvainikuoti partizanų sąjūdį, tai jam visai pavyko..."

"Tik aš nemanau, kad jam būtų pavykę tūkstančių lietuvių širdyse..."

Tokias sprendimus padarė ir paskelbė (Dirvos 11 nr.) V. Alantas. Kitais žodžiais, bet tas pačias mintis pakartojo Drauge V. Kutkus iš Detroito (ne A. Kutkus, Lietuvos operos solistas).

Beskaitant tuos sprendimus, lyg koks gražtelis ėmė gilyn ir gilyn sprautis prisiminimas: kur aš ką tik neseniai kažką panašaus jau skaičiau? Ne taip narsiai, ne taip išsamiai, bet kažkas jau panašiai kalbėjo...

Suradau. Tai mūsų geras pažįstamas, Augustinas Gričius, Tiesoje, šių metų sausio 25 d. kritikavo A. Gudačio - Guzevičiaus, buvusio enkavedisto (todėl kritikavo nedrausiam) naują scenos veiklą, kurio meniniu požiūriu kritikuoti jis nei nesiekė. Neįtikėtina harsybė Gričius parodė, suabejojo damas Guzevičiaus veikalo idėjinį vertingumą. Jis rašė:

"1940 metų birželio mėnesio dienomis laimėjusios liaudies tikslai nebuvo tik tie, kad į paleistų politikalių kameras būtų sutupdyti Škučas, Povilaitis ir kiti į juos panašūs. Kovojusios liaudies tikslai buvo labai dideli, visai lietuvių tautai labai svarbūs. Tie tikslai turėjo būti (m. p.) iškelti ir pabrėžti".

Gričius taip rašo, kad taip rašyti reikalauja Sluckis. Sluckis reikalauja, kad reikalauja Sničkus. Sničkus reikalauja, kad reikalauja Chruščiovas, kuris savo garsiajam dokumente apie literatūrą aiškiai nurodė, kaip literatūros kūrinius vertinti ir ko iš jų reikalaujati:

"...spauda yra pagrindinis mūsų idėjinis ginklas. Ji turi kirsti smūgius darbi-

V. RASTENIS

ninkų klasės priešams... Vienas svarbiausių principų yra nenutrūkstamas tarybinės literatūros ir meno ryšis su komunistų partijos politika... Literatūra ir menas vystosi vykstant idėinei kovai prieš svetimos mums buržuazinės kultūros įtaką, prieš atgyvenusius vaizdinius ir pažiūras, vardan mūsų komunistinės ideologijos įtvirtinimo" (Cituo-ta iš Pergalės, 1957 m. 10 nr.).

Galbūt ir mums čia, bevaizduojantiems kovotojus dėl laisvės, kovotojus prieš prievartavimą, ypač prieš kurybos prievartavimą, prieš menininko pajungimą tik politiniuose centruose patvirtintoms idėjomis ir linijai, galbūt reikia atsakyti priešui jo paties ginklu ir... literatūros bei apskritai meno kritikai taikyti mutatis mutandis tokį patį principą, kokį nurodo naujasis bolševikų išminčius, nusi-manąs apie viską, taigi ir apie literatūrą, panašiai, kaip ir jo šiek tiek pasmerktasis Stalinas...

Atleiskite, bet minėtieji pasisakymai apie Landsbergio "Penkis stulpus" man atrodo, paremti tokia pačia formule, kaip ir Chruščiovo, tik į formulės simbolius įstatyti kiti konkretūs dydžiai.

Neį per nago juodumą negindiju niekam teisės šitaip vertinti literatūros kūrinius. Nors, turbūt, ne nuodėmė literatūrai taikyti ir kitokį mastą. Ypač, kad daugeliu kitų atvejų mes kritikuojame, net smerkiame bekompromisinį meno pajungimą tam tikrai idėinei linijai. O neiškenčiu neprabilęs apie tą reikalą todėl, kad dalykai nepasibaigė V. Alanto ar V. Kutkaus pasisakymais.

Štai Darbininke, ryšium su tais pasisakymais ir ži-

nute, kad "Penkių stulpų" vertimas ar variantas anglų kalba rengiamasi vaidinti viename "Lambs Club" teatre, New Yorke, pasirodė samprotavimai, esą, gal ir tas teatras "rausvas", jeigu tokį Lietuvos laisvės kovotojus nuvertinantį veiklą griebia vaidinti...

Nuo šios pastabos atsiradimo momento padėtis ima atrodyti visiškai rimta. Veikalo neskaite, nematę, tik dviejų mačiusių nuomonėmis pasiremami, nekrepdami dėmesio į kitas irgi viešai pasakytas kitokias nuomones, rišame prie stulpo rašytoją ir net teatrą, apie kurį, rodos, nieko nesam girdėję ir neturim jokių duomenų apie jo "rausvumą", "žalsvumą" ar kokią kitokią "spalvą".

Tokiai padėčiai susidarius, gavau veiklą paskai-tyti. Kol veiklas neatspausdintas, o tik kartą kitą scenoje vaidintas, dar nėra paranku smulkiau jį nagrinėti, kadangi dar tik nedaugelis gali patys patikrinti svarstomuosius faktus (veikalo turinį) ir vertinti vieno ar kito apie juos sakomas nuomones.

Tačiau, jeigu jau yra viešai tvirtinama, kad autoriui tuo veikalu pavyko nuvainikuoti Lietuvos partizanų sąjūdį, tai leiskite pareikšti ir tokią nuomonę, kad — mano supratimu — autoriui kaip tik pusėtinai pavyko Lietuvos laisvės kovotojus reabilituoti, tai yra, atskleisti jų kovos tragiškumą, ta kovą įprasminusį jų tikėjimą, to kovoj sutiktas kliūtis ne tik iš priešų pusės, o ir iš savo tarpo bei iš pačių savęs; atskleisti jų padėties beviltingumą ir vis dėlto išlaikytą idėjinį, dvasinį atsparumą, tiesiog atkaklumą aiškaus fizinio pralaimėjimo akivaizdą.

Dar daugiau. Atskleidžiamas ir bandymas psichologiškai persiorientuoti, pakeisti kovos metodus, į kuriuos įkalkuliota kantrybė, prisitaikymas prie aplinkybių ir net įsiliejimas į patį priešų tarpą, ir naujos kliūtys, šiuose metoduose irgi dygstantios ne tik iš priešų, bet ir iš savos progimties.

Gyvų liudininkų yra paliudyta, kad toki reiškiniai tikrai buvo pergyventi, vyko ir įvairiausiomis formomis tebevyksta. Tai yra tiesa, o ne partizaninio sąjūdžio abstraktus vaizdavimas vien tik šviesiais heroizmo gaisrais.

Tęsinys 6 psl.

J. ir A. Landsbergiai skaito ištrauką iš Penkių stulpų turgaus aikštėje, Santaros rytinių pakraščių konferencijoje, įvykusioje New Yorke. Nuotrauka G. Peniko.

Dailininkai veteranai šiandien A.Žmuidzinavičius teberenka "velnius".- P.Rimšos regėjimas silpsta.

A. Žmuidzinavičius šių metų pradžioje pas jį Kaune apsilankiusiam korespondentui tarp ko kita taręs:

— Jūs jau, turbūt, girdėjote, kad renku velnius. Štai, pasižiūrėkite į mano numylėtinius...

Tai esanti ištisa velnių kolekcija: išdrožinėtu iš medžio, nulipdytu iš molio, gipso, nulietu iš metalo ir net pavaizduotu porceliane. Dailininkas aiškina:

— Pradėjau rinkti juos dar jaunystėje. Surinksiu, sakau, tryliką — velnio tuziną, ir pakaks. Surinkau tryliką — gavau keturioliką. Dabar jų turiu apie de-vyniasdešimt. Nutariau su-

rinkti tryliką velnio tuziną!

Tačiau velnių kolekcija yra tik tarp ko kita. Nors ir jau į devintą amžiaus dešimtmetį įžengęs, A. Žmuidzinavičius, nevengdamas padaryti mandagių reveransų ir pasakyti puošnių komplimentų okupantų valdžiai, tebekuria Lietuvos vaizdus drobėje. Apie savo planus taip kalba:

— Planų — daug. Pirmiausia — užbaigti pradėtus ir įpusėtus paveikslus. O toliau — piešti kitus mano kraštui charakteringus vaizdus. Be to gi, leidyklai jau įteikiau du stambius atsiminimų toms. Neturū žadu atiduoti paskutinį — trečią. Neseniai baigiau

paveikslus "Grėžimo bokštas Palangoje" ir "Paežerio pušys". Padariau eskizą būsimam paveiksliui "Prie baltųjų kopų". O čia — baigiamas tapyti paveikslas "Žemaičių dirvos".

* * *

Skulptorių Petrą Rimšą korespondentas rado lovoje, sergantis, nusiskundžiantį:

— Niekada nesirgau jokiais ligomis. O dabar štai... Jei ne akys — būtų viskas tvarkoj. Bet blogai matau. O taip norisi dirbti...

Vis dėlto pakyla iš lovos ir korespondentui rodinėja savo kūrinių rinkinius, ypač medalių rinkinį.

— Gaila, kad mes medaliais taip mažai domimės, — atsidūsta.

1957 metais baigęs atrestauruoti gipsą "Vargo mokyklą", kuri karo metu buvo (anot korespondento, besitraukiančių vokiečių) sunaikinta. Neseniai užbaigęs medalių, vaizduojančių Kristijoną Donelaitį. Ne visai dar užbaigtas medalis — paties skulptoriaus autopoportretas. Dar neužbaigtas medalis, skirtas M. K. Čiurlioniui.

— O aš dar dirbsiu. Matote, kiek dar neužbaigtų darbų...

Dailininkas A. Žmuidzinavičius rodo vieną iš savo kolekcijos velnių, sakydamas: — Šitas, sako, labai mane panašus...

Medvėgalis

ANTANAS VIENUOLIS

Iš legendų rinkinio "Karaliaus vainikas"

Tai atsitiko dar prieš Vaidevučio laikus. Gyveno tuomet žemaičiai gentimis ir gyvenvietėmis, neturėjo kariaunos, niekam nemokėjo mokesčių, nedavė duoklės ir, tik reikalui esant, padėdavo vieni kitiems bėdoje, ligoje ar nelaimėje. Į svetimas žemes nesiveržė, o savųjų niekam ir pėdos nenorėjo užleisti. Linksmo juos daina, skambūs šilai, įvairių paukščių čiulbuonelių pilni miškai, girios ir gojai. Tie patys miškai, girios ir gojai, kaip teikė jiems paguodos nuliūdime ir dvigubą laimę linksmybėje, taip aprūpindavo juos ir maistu.

Garbino žemaičiai saulę močiutę, tėvą mėnulį, šventąją ugnelę ir kitus gamtos reiškinius, įsamenintus į deives ir dievačius, kurie saugojo juos nuo ligų, nuo bėdų, nuo bado, maro ir grynų nuo priešų piktyjų.

Žemaičių krašto širdyje, tarp miškų, balų ir raistų, iš daubos kilo į dangų aukščiausias toje žemėje kalnas. Kada jis ten atsirado, kas jį supylė, — galingieji dievai ar žmonės milžinai, — žemaičiai nežinojo, ir jiems nerūpėjo. Ant to kalno nuo neatmenamų laikų gyveno dievams pasišventusios žemaitės mergelės — vaidilutės ir kurstė deivės Mildos garbei amžinąją ugnelę. Tuo tarpu, kai prie to kalno pavasarį, rudenį, o kai kada ir žiemą ne vienas žmogus, nežinodamas kūrgrindžio, negalėdavo ir prisitrinti, vasaros gi metu pradžiūdavo raistai, nusek-

davo pelkės ir akivarai, lankydamo Mildos aukurą žemaičiai, aukštaičiai, ateidavo maldininkės net iš tolimųjų Prūsų ir sunešdavo vaidilutėms tiek maisto, kad jo užtekdavo joms visiems metams.

Vieną kartą to kalno apylinkės miškuose medžiojo žemaičių kunigaikštis su savo svečiu gudų kniaziumi Danyla. Išjojęs iš miško, pamatė Danyla nuostabų vandenį plūduriuojantį kalną, išvydo jo viršūnėje rusenančią ugnelę ir išgirdo žavinčią moteriškų balsų sutartinę, iš kurios išsiskyrė vienas ypač gražus balsas.

— Kas per vaidinys? — paklausė nustebejęs svečias.

— Tai mūsų žemaitės mergelės-vaidilutės deivės Mildos garbei šventąją ugnelę kursto ir giesmė galinguosius dievus garbina, — atsakė svečiui kunigaikštis.

— Kokie gražūs balsai... Ypač tos dainavedės, — pasigėrėjo kniazius.

— O, tai mūsų gražiabalsės, skaisčiaveidės Dainoros balsas, — pasigyrė kunigaikštis.

— Užklokime ant to kalno. Aš norėčiau toms mergelėms nusilenkti ir jų garbinamai deivei auką sudėti.

— Tai negalima kniaziau, ir dėl dviejų priežasčių negalima: mums, vyrams, ten nedera rodytis, o šventoms mergelėms — mus priimti. Be to, kniaziau, šiuo laiku per balas ir raistus niekas gyvas prie to kalno neprieis.

— Mano družinai visi keliai atviri! — užsidegė kniazius ir panorą žūt būt pamatyti vaidilutes, o ypač tą vieną gražiabalsę dainininkę Dainorą.

— Už pasikėsinimą prieš jų skaistybę jus skaudžiai nubaustų mūsų dievai... O pelkėse gal ir savo gyvybę prarastumėte, — įspėjo jį kunigaikštis.

— Mes krikštyti šventuoju Dniepro vandeniu ir jūsų dievų nebijome, o pelkė mums — tai ne maros, — užsišpyrė kniazius Danyla.

— Pamėginkite, — pakraipė galvą kunigaikštis.

— Ei, Medved! — pašaukė kniazius vyresnįjį savo družininką, vardu Medvedį ir, parodęs jam į kalną, paklausė: — Ar galėtumei tu pereiti per šias balas ir raistus, užkopti ant šito kalno ir pristatyti mums čia aną gražiabalsę mergą Dainorą?

— Galiu, — drąsiai atsovė jam Medvedis.

— Tu per šiuos raistus ir balas šiuo laiku nei pėsčias pereisi, nei raitas perjosi, nei su plaustu ar eldija prisiirsi, — pastebėjo žemaičių kunigaikštis.

— Aš vilkolakis! Aš visa galiu; aš adata pasinersiu, plunksna išsikelsiu, aš marias pereisiu, o ne šitokias balas! — pasigyrė ir Medvedis.

— Jūs girdite, jūs girdite! Medvedis nori išvogti mums vaidilutę Dainorą: jis galis! Girdite — jis galis! — subruzdavo žemaičiai, kunigaikščio medžiotojai palydovai.

— Kur Medvedis? Kuris? Ar šitas? — Ir visi įsiurbė į jį akimis. Ir tuo tarpu, kai vieni ėmė iš pagyrų puodo juoktis ir iš jo tyčiotis, kiti rimtai susirūpino akiplēš Medvedžio pasigyrimu.

— Jei tik vilkolakiu pasivertęs! Jei tik vilkolakiu! — šnibždėjo savo tarpe žemaičiai medžiotojai ir piktai šnairavo į pagyrūną.

— Pamėginkite! Pažiūrėsim! — vėl pakraipė galvą kunigaikštis ir patarė kniaziumi sudrausti išsišokėlį.

Kniazius jam nieko nebeatsakė ir družininko nesudraudė, jis tik rijo savo godžiomis akimis nuostabų kalną ir neatsigėrėdamas visą vakarą klausėsi mergelių sutartinų.

Nebesisekė kniaziumi Danylai medžioti žemaičių giri-ose. Didesnieji žvėrys jam spruko pro šalį, į mažesnius nebegalėjo pataikyti, vis nenorėjo traukti toliau nuo vaidilučių kalno ir medžiodamas suko aplink jį ratą.

(Bus daugiau)

AKIMIRKSNIŲ KRONIKOS

AUKŲ RINKIMAS "NEOFICIALIAI VYRIAUSYBEI"

Neteptas ratas nevažiuoja. O geriausias ir vienintelis tepalas mūsų lietuviškiems ratams — pinigai.

Tokį išpūdį išsinešiau vasario 14 dieną, nuvykęs į ALT Los Angeles skyriaus suruoštą Vasario 16 minėjimą Patriotic Hall salėje. Minėjimas buvo irgi nepaprastas nes kaip Nepriklausomybės Talkos minėjime Biltmore viešbutyje pirmu smuiku grojo svečiai iš Chicago ar aplink Chicago, taip ir ši kartą sulaukėme čia kito Chicago auksaburnio — Amerikos Lietuvių Tarybos sekretoriaus ir "Naujienų" redaktoriaus Pijaus Grigaičio.

Vis labiau jiems patinka pietinė Kalifornija ir Los Angeles! Giria jie visi mūsų klimatą saulę ir palmes. Tai didelė ir sveikintina pažanga. Tik tie pinigai gal vis nepakankamai byra iš mūsų kišenių "tautos reikams"...

Kaip nenuvykti pirmą kartą gyvenime pasiklausti "Naujienų" Grigaičio? Kai dėl manęs, tai turbūt nė vienas kitas lietuviškas laikraštis nėra mano asmenis ir parašytų žodžių tiek prikoliojęs ir pribaręs, kiek "Naujienos". Ir dėl Smetonos, ir dėl rezistencijos, ir dėl Markso ir Lenino nesupratimo, ir dėl ko tik ponas nori. Įdomu buvo arčiau susipažinti su orkestro dirigentu.

* * *

Nuvykau, klausausi ir nustebau: mažas, visiškai senas ir žilutėlis žmogutis. Nepatikėtum, kad jis būtų galėjęs turėti tiek pykčio, pagiežos ir tulžies Smetonos tautininkams, kaip lygiai ir dabartiniais tautininkams ir visiems, kuriems tik ALT sekretoriaus "didžioji washingtoninė politika" neatrodo tokia baisiai didelė. Bet kalbą smarkiai, visai neblogai, gyvas ir mostaguoja rankomis. Vis dėlto amžius atrodo toks, kad jau laikas pagalvoti apie kitą gyvenimą, nurimti ir suprasti, jog esi pelenas ir į peleną pavirsi.

Nustebau dar daugiau. Svetur atvažiuavęs, Grigaitis kalba visai nebe taip, kaip "Naujienose" metų metais rašo jis pats ir jo bičiuliai.

Jis pirmiausia pareiškė atvykęs kalbėti ne apie tai, kas mus skiria, bet kas mus visus lietuvius jungia. Ir nepasakyčiau, kad savo pažado būtų neišlaikęs. Net ir labai norint, nebūtų galima jo prakalbai prikišti kokio nors skaldymo, puolimų ar kitaip manančių užpildinimų. Vadinasi, kai žmogus nori ir kai supranta, kad kitu būdu nebus galima gauti daugiau aukų, tai pasidaro ir džentelmenas ir krikščionis, ir beveik jau nekalčiausias, ramiausias, tėvynę karštai mylintis avinėlis...

Bolševikiniai žulikai, laisvė, nepriklausomybė, kova, demokratija taip ir tirpo jo lūpose, ir mes kartais plojimai tuos šūkius palydėjome. Jei man kilo neaiškumų, tai tik dėl demokratijos. Grigaitis taip pabrėžė reikala kovoti už demokratines Lietuvos atstatymą, jog prileidau mintį, kad jei dėl kokio paibelio naujoji Lietuva nebūtų pakankamai demokratiška, tai nevertėtų dėl jos laisvės ir kovoti. Ir, be to, nepatikėjau, kad kalbėtojo linija būtų nuoširdi. Kalbėdamas apie demokratiją, jis juk turėjo galvoje socialdemokratiją, tikėdamas, kad mes niekas nebeatskirsimė.

* * *

Kai praėjusį sekmadienį J. Bačiūnas mums kalbėjo,

BRONYS RAILA

kad kai kurie ALT vadai nėra pažengę toliau 1905 metų dvasios ir veikimo metodu, tai man rodos, kad taip pasakyti apie Grigaitį būtų kiek per žiauru. Jo kalbėjimo manieros, stilius ir argumentų parinkimas, man rodos, labai tiko 1923 metų Chicago vyrų ir moterėlių susirinkime, o tai jau visai graži pažanga ir prisitaikymas laiko dvasiai.

"Naujienų" redaktorius P. Grigaitis pirmą kartą nuvyko į Los Angeles parinkti aukų "neoficialiai lietuvių vyriausybei" frontininko pirmininkaujame ALT skyriuje.

Jo argumentai dėl dypukų išleidimo Amerikon, dėl dabartinių darbo kuopų Vokietijoje apsaugojimo nuo sovietiskų vėliavų vartojimo, dėl sovietų saulės stabdymo repatriacijos komisijose manye sustiprino šį išpūdį. Visa tai padarė ALT savo kelionėmis į Washingtoną. Ir jeigu kongresmanai gina Lietuvą ir jeigu J. F. Dulles išleidžia proklamaciją Lietuvos nepriklausomybės šventės proga, tai vis ALT ir jo keliauninkų nuopelnas...

Jis tiek nuopelnų išminėjo, kad stačiai nepatikėtum, jog senas žmogus taip trokštų pagyrimo ir nusipelnymo laurų. Sutrauktai pakartojo visas naujienas, kurios kartų kartais buvo surašytos per dešimtmetį "Naujienose".

O tolimes kelionės į Kaliforniją tikslas, kurio kalbėtojas visai neslėpė, buvo: — Remkit ir toliau ALT, aukokit gausiau! Turėdami daugiau pinigų, mes dar daugiau Lietuvai padarysim!

O mūsų vietinis ekonomistas Dr. G. Valančius dar trumpiau ir vaizdingiau pa-

laikė kalbėtojo mintį, gražiai ją suveddamas į savo parėmiamosios prakalbos užbaigiamąjį šūkį: — Duokit daugiau pinigų, that's all!...

* * *

Jeigu ne B. Budriūno diriguojamas parapijos choras ir jo puikus oktetas savo dainomis antrojoje minėjimo dalyje, tai žmogus būtų visai tikras, kad Vasario 16 šventės teruošiamos pasipinigauti ir kad kitokių prasmų ir šilimos jėgos nebūturi. Vadinasi, jos greit turėtų baigtis.

O būtų gaila, nes pasirodė, kad bent Los Angeles ALT skyrius šiuo metu yra, turbūt, vienas iš tų mohikanų, kuris tebestebina pasaulį ir lietuvių savo labai originaliomis koncepcijomis. Pakvietimuose į šventę jis rašo anglų kalba: "Kiekvienas Amerikos lietuvis raginamas palaikyti Lietuvos kovą už laisvę. Amerikos Lietuvių Taryba vadovauja (leads) tai kovai, parūpindama lėšas ir padėdama Vlikui, neoficialiai lietuvių vyriausybei egzilyje" (!)...

Matot, kokių siurprizų dar turime Los Angeles ALT skyriuje!

ALT juk nevadovauja Lietuvos kovai už laisvę, o tik joje atokiai dalyvauja, kaip partneris. Ką turėtų sakyti Kanados, Australijos, Europos, pagaliau Lietuvos lietuviai?

Ir jei ALT vadovauja, tai kokios teisės belieka tai "neoficialiai vyriausybei"?

Los Angeles ALT šiandien, turbūt, yra vienintelis, kuris Vliką skelbia esant "neoficialia lietuvių vyriausybe egzilyje", kada jau nei pats Vlikas, nei joks rimtesnis jį palaikantis politinis sąjūdis nebesisagsto tokiomis "vyriausybėmis" plunksnomis ir gėdintųsi beskelbti tokias nesąmones.

Dabartinis Los Angeles ALT skyriaus pirmininkas yra p. A. P. Raulinaitis, čia visiems žinomas, kaip Lietuvių Fronto narys ir veikėjas. O Lietuvių Frontas jau keli metai yra išstojęs iš tos Vliko "vyriausybės", pareikšdamas, kad Vlikas, esąs nutraukęs santykius su lietuvių rezistencija, su laikinąja vyriausybe, esąs moraliskai išsigimęs ir politiškai subankrutavęs.

Iš dail. J. Pautieniaus parodos atidarymo: dail. K. Žilinskas, dail. V. Stančikaitė-Abraitienė, p. Pautienienė ir p. Žilinskienė.

Dailininkas Pautienius yra padaręs didelę pažangą

DAIL. A. VAIKSNORO PASISAKYMAS APIE JUOZO PAUTIENIAUS PARODĄ

Kovo 7 d., Čiurlionio ansamblio namuose, dalyvaujant čia gyvenantiems lietuviams dailininkams, ALB pirm. S. Barzdukui, Dirvos redaktoriams B. Gaidžiūnui ir J. P. Paulukaičiui, būreliui kultūrininkų ir visuomeninkų, buvo atidaryta dailininko J. Pautieniaus paveikslų paroda. Ją atidarė B-nės I Apyl. pirm. J.

Virbalis, nes šios apylinkės vadovybė talkininkavo, parodą ruošiant ir pravedant. Išstatyta apie 30 įvairių aliejinių tapybos darbų. Atsilankę lietuviai, latviai ir amerikiečiai dailininkai palankiai įvertino J. Pautieniaus kūrinius.

Clevelando meno muziejaus vadovybės laikomas vienu įtakingiausių tapyto-

jų Antanas Vaikšnoras, kurio bene penkiais darbais pasipuošęs šis muziejus, apie J. Pautieniaus darbus taip pasisako:

Juozas Pautieniaus paveikslai, kuriuos turėjau progos matyti Clevelando meno parodoje, turi ryšio su Saurato pointelistine technika, bet, vietoj taškų ir brūkšnių teptuku, dail. Pautienius naudoja špaktelį.

Apžiūrėdamas spalvingus J. Pautieniaus darbus, jaučiau juose daug nuosirdumo. Vėlyvesniuose darbuose ypač jauti mokėjimas suvesti šiltas ir šaltas spalvines gamas.

Giliausią išpūdį man padarė kūriny "Žiema", neseniai nutapytas Kanadoje. Jis patraukia savo kompozicija: kontūro forma, einanti per vidurio foną yra nepaprastai vykusi. Esu tikras, kad tai nėra atsitiktinis, bet apgalvotas sprendimas. Spalvos yra tikrai patrauklios, ypač medžių formose. Šis paveikslas yra tikras šedevras. Jo vieta būtų muziejaus kolekcijoje.

Antrasis išpūdingas darbas yra "Ežeras". Jis turtingas spalvomis, neperkrautas kompozicijoje ir įdomus forma. Šis paveikslas parodo lankytoją verčia ilgiau ties juo sustoti. Darbas rodo, kad J. Pautienius nevengia naujesnių, sudėtingesnių kompozicijų.

Stipriuose kontrastuose sukurtame "Žiemos peizaže" mėlyna medžių spalva ir blankiai gelsvas saulės spindulių žaismas duoda labai ryškų gilumos pajautimą. Kūriny aiškiai skiriasi iš visų kitų. Man norėtųsi matyti dailininko kuryboje daugiau panašių tapybinių sprendimų, kuriuose jaučiamas didelis dailininko laisvumas.

Kūriny "Miškas" primena akvarelę. Jis patraukia švelnumu ir formų apvalumu. Jis sukelia iliuziją, lyg tikrai būtų miške.

Griežtai priešinga "Miškui" yra "Gluosnių sala", sukurta žymiai anksčiau. Tai tamsių tonų ir nuotaiškos paveikslas, bet kupinas emocijos.

Parodoje yra dar daug kūrinių, turtingų koloritu, pripildančių aplinką saulės šviesa, tokia tipinga visiems dailininko J. Pautieniaus kūriniams.

Juozas Pautienius yra jautri ir nuoširdi asmenybė, tikrai kūrybingas menininkas. Sekant jo darbų tapybinę raidą, matyti, kad dailininkas yra padaręs didelę pažangą.

Dailininkai Antanas Vaikšnoras ir Juozas Pautienius. Dirvos nuotrauka.

Greitai sutaupysit darbą su penny-a-load DUJŲ džiovintuvu

GREITAS ATNAUJINIMAS SKALBIAMIEM KOSTIUMAM. Naujas žemos temperatūros užstatymas išdžiovina ir išlygina! Jokio lašėjimo. Jokio paskunkėjimo. Jokio laukimo! Jūs galite atnaujinti kostiumus ir be skalbimo. Drėgna kempinė tai puikiai atlieka!

LOVŲ UŽTIESIMAI IŠDŽIŪSTA MINKŠTESNI... GREIČIAU! Jūs gaunate profesionalinius rezultatus už centą... be to pabaigia nešimą laukan. Dujų džiovintuvus kainuoja mažiau įstatyti, mažiau išlaikyti, veikia už 1/5 kainos kitų tipų! Jūs sutaupote dolerius su DUJOMIS!

Taupykite visą darbą su DUJŲ džiovintuvu... kainuoja tik centas kartui

PIRKITE DABAR - DUJŲ DŽIOVINTUVŲ MĖNESĮ!

8 garsių firmų pasirinkimas: Easy • Hamilton • Maytag Norge • Philco • RCA Whirlpool • Sears-Kenmore • Speed Queen

THE EAST OHIO GAS COMPANY

Fantastiškiausi karo uždaviniai

IEŠKAU PAVOGTŲ LAGAMINŲ

Žmogaus, kuris pačiame vidudieny eina per New Yorką su dviem lagaminais rankose, pėdsakus nesunku rasti. Viešbučio durininkas žinojo, kuria kryptimi Bilis nuėjo. Ir laikraščių parduėjas jį matė, ir batų valytojas.

Bilis buvo susidomėjęs tik pinigais ir deimantais. Lagaminai turėjo labai sunkia spynas, o raktaai buvo mano kišenėje. Atidaryti lagaminus be specialisto pagalbos buvo neįmanoma. Jis grobį pirma turėjo nugabenti saugion vieton, o paskui išsigalvoti istoriją, kurią papasakotų šaltkalviui. Atsimintina, kad jis Amerikoje buvo paieškomas, kaip dezertyras. Tuo požiūriu jo būklė buvo sunkesnė, negu mano. Aš taip pat esu buvęs amerikinėje belaisvėje — 1942 m., kai buvau iškeistas į amerikinį agentą. Bet FBI tuomet užmiršo mane nufotografuoti ir padaryti mano pirštų nuospaudas...

Ką tu darytum, būdamas Bilio vietoje? — kelintą kartą klausiau savęs. Bėgti iš New Yorko! Kaip galima greičiau! Traukiniu, nes ten mažiausiai atkreipiamas dėmesys.

Kuri stotis arčiausiai? Užsukti į kavinę ir nagrinėti miesto planą. Savininkas klausia, ko ieškau. Sakau, noris pasidairyti po miestą. Stengiuosi nesikarščiuoti, nesinervinti, nepadarinti klaidingo žingsnio.

Staiga man dingteli, kur lagaminai galėtų būti. Grand Central Station! Bi-

lis ja žino. Ji netoli. Jei tik nepasitaikė traukinys, jis kur nors ten lūkuriuoja.

Stotyje Bilio nematyti. Iš tvarkaraščio nustatau, kad per paskutines dvi valandas joks tolimų distancijų traukinys neišėjo. Pereinu restoranus, peronus, išvieses — jo nėra. Paskutinė, gana maža viltis: lagaminai galėtų būti paduoti багаžo apsaugon.

Fusė šeštos. Stotį užplūsta ūkstantinės iš darbo grįžtančiųjų minios. Maišausi susigrūdime, stengdamasis laikytis arti багаžo apsaugos. Akys įtemptai stebi šimtus ant lentynų sukrautu lagaminų.

Ir tą pačią akimirką pamatau juos — mano lagaminus. Penkiolika ligi šešių. Stoviu ir galvoju. Kiekvieną sekundę gali pasirodyti Bilis. Jis mane pamatytų — tai neišvengiama. Ką jis darytų? Eitų prie manęs, ar bėgtų šalin?

Prie langelio trys valdininkai. Kada ateis kita pamaina? Aš čia jau taip ilgai vaikščioju, kad jiems gali kilti įtarimas.

Atsimenu, kai pirmą kartą atidavėme lagaminus, juokais paklausiau Bilio:

— O kas būtų, jei kvitą pamestume?

— Nėra baisu, — atsakė Bilis. Atiduotų parodžius, kad raktas tinka. Amerikoje per daug nekreipama dėmesio. Vagių čia maža, o ir tie domisi stambesniais dalykais.

Ar tai tiesa? Reikia pabandyti. Bet tik tada, kai

valdininkai pasikeis. Atsi-traukiu tolyn ir stebiu langelį. Ar neateis Bilis?

Pagaliau pamaina ateina. Jie ilgai kalbasi. Galų gale pirmoji pamaina išeina. Dabar! Ar pakaks mano anglų kalbos? Turi pakakti! Drąsos! Paskutinius žingsnius neįėjusdamas paskubinu. Vienas valdininkų tuoj prieina prie langelio.

— Jūsų kvitas?

Ieškau kišenėse. Palto, švarko, kelnų. Tikrinu vis skubiau, vis nervingiau.

— Neskubėkite, — sako valdininkas. Geriau praleisti traukinį, negu prarasti lagaminus.

— Negaliu praleisti traukinio.

— O kurie jūsų lagaminai.

— Tie, ana ten, — rodau.

— Dabar ramiai paieškokite kvito, — sako valdininkas.

Vaidinimą pradedu iš naujo. Ar aš teisingai elgiuosiu. O jei dabar pasirodytų Bilis? Arba policininkas uždėtų ranką ant peties? Arba FBI detektyvas?

— Nėra prasmės, — sako pagalvau. — Kvitą pamečiau. Ką dabar daryti? — Reikė eiti į kontorą.

Tenai pasakoju istoriją apie pamestą kvitą. Valdininkas žiūri į mane apatišku žvilgsniu ir tyli. Mano nervai įtempti iki kraštutinumo. Aš vėl kartoju pamesto kvito istoriją.

— Aš tamstai lagaminų atiduoti negaliu, — pagaliau jis pasako.

Prieš 36 metus... Lietūkis Kauno žemės ūkio parodoje pradėjus pirmuosius savo veiklos metus.

Taip augo nepriklausoma Lietuva

PRADŽIA BUVO NEPAPRASTAI SUNKI

PETRAS JANULAITIS,
Chicago

Ivykius imti nuo to taško, kur pasibaigė žmogaus su Lietuva jo betarpis kontaktas.

Caro Lietuvos okupacijos laikais Lietuvos žemės ūkis skurdinamas ir alinamas tik vegetavo, o absoliučiai neorganizuojamas buvo kažkur tolimose atsilikęs nuo vakarų Europos žemės ūkis.

Lietuva, tada rusų valdinyje, "šiaurės-vakarų" kraštu. Buvo savotiškas pasipriešinimo šaltinis. O plėšikaujant už viską turėjo atsakyti Lietuvos naikinami miškai. Po to sekė besaikis linų ir nuostolingom kainom arklių auginimu, tri-

lūkų sėjomainos sistema ir valakų smulkinimas, bedalinant žemes tarp priaugančių šeimos narių. Mat, sunkiai arba visai neprieinamas mokslas, nieko kito ūkininkui nedavė, kaip tik padalinti vaikams po gabalą žemės tolimesniam ir dar didėjančiam skurdui palai-

kyti.

Sios blogybės išimtimi buvo Suvalkija, kur veikė kitokie įstatymai, t. y. Napoleono kodeksas.

Grūdai tada darėsi vis sunkiau parduodama prekė, nes Manitoba ir Kanados kviečiai bei rugiai mušdavo kainas iki žemiausio lygio.

Prekybos organizavimas Lietuvoje, kaip ir visas ūkinis gyvenimas, tada buvo palaida bala. Visa prekyba bei finansai koncentravosi vienos tautybės piliečių — tik ne lietuvių rankose. Tiems elementams juk absoliučiai buvo svetimas ir nesuprantamas reikalas, kad iš to kiltų krašto gervė. Jų interesai buvo paraliai priešingi: viską pigiausiomis kainomis iš ūkininkų supirkti, sutelkti į Rygos-Liepojos uostų sandėlius, surūšuoti prekes ar produktus pagal savo standartus, kad pelningiausiai būtų parduota.

"Kupčiai" tada tuko ir dauginosi, o lietuvius skurdo, smuko į beviltį arba bėgo į Amerikos anglų kasyklas.

Prekyboje tada Lietuvos vardas neegzistavo. Žinoma, ir jos prekės ėjo kitų kraštų vardais. Lietuvos arkliai į Vokietiją mieliai buvo graibstomi, kas kavalerijai, kas į anglų kasyklas, bet ir tas verslas buvo suprovanuotas, nes jį kontroliavo labai jau blogos reputacijos verslininkai - arkliamainiai. Tas titulas kai kuriose Lietuvos vietose buvo suprantamas lygiai kaip sukčiai, apgavikai, čigonai, net ir arkliavagiai.

Nepriklausomai Lietuvai tokį palikimą paveldėjus,

sunku buvo greitai jį pakeisti, nes buvo tada nemažesnės svarbos reikalų patį kraštą nuo svetimųjų apsaugoti. Be to, ir pati valdžia buvo panaši į vienadienį viščiuką, kuris turėjo susitupėti, susivokti begalybėje kūrybinių problemų. Pradžioje ir į valdžią spraudė mažumų atstovai, kurie negi rūpinosi krašto ekonominį gyvenimą tvarkyti.

Tik 1923 m. prasidėjo didesnė kūrybinė veikla. A. a. Juozas Tūbelis pradėjo telkti žmones, nusimanančius ir gebančius tautos ūkio ir krašto ekonominius darbus dirbti. Kūrėjų būrelis susirado, jų patangomis išaugo pirmieji atsparos taškai: "Gamintojas" Šiauliuose ir gajausia centrinė organizacija Kaune — Lietuvos žemės ūkio Kooperatyvų Sąjunga, priimta vadinti "Lietūkis".

Vyriausias aktyvus ekonominė kūrybai buvo pati Lietuvos Nepriklausomybės, jos stipresnių ar silpnesnių valdžios kabinetų žemės ūkio politika ir jos pravedimas. Daugeliui darbų atlikti tada ir buvo pavesta jau minėtam "Lietūkiui", iš kurio ilgainiui išsiskyrė kitos žemės ūkio organizacijos jau kaip savystovūs vienetai: Pinocentras, Maistas ir visa eile kitų organizacijų.

Lietūkio veikla reikšėsi šiomis kryptimis: tiekti ūkininkams tai, kas kelia ir didina žemės ūkio našumą; sudaryti tokias sąlygas, kad tatau ūkininkas derlių realizavus, pajėgtų be vargo apsimokėti sąskaitas; didinti organizacijos apyvartą, kad su minimaliu uždarbiu, dėstis gamintojui mažiausiu nuostoliu už patarnavimą, paskirstyti jiems prekes bei sumti iš jų gaminius; teikti agronominę pagalbą, propaguoti kas keistina kas ne, kad būtų didesnis ūkio našumas.

Ilgainiui visos Lietuvos kooperatyvinės organizacijos išugdė milžinišką ekonominę veiklą. Suorganizavo žemės ūkio produktų gamybą, suorganizavo gaminių perdirbimą ir paruošimą eksportui, suorganizavo ir patį eksportą. Ūkininkas už savo gaminius pradėjo gauti teisingas kainas. Ūkininkuose atsirado didžiulis noras ne tik gerai gaminti, bet ir reikalaujančių gamybos nuostatų laikytis.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti ir paragink jį užsiprenumeruoti

Saturday Gigantic Courtesy Day MAY'S BASEMENT BIRTHDAY SALE

STORE HOURS
SATURDAY
DOWNTOWN
9:30 A.M.
to
5:45 P.M.

On The Heights
9:30 A.M.
to
6 P.M.

Hundreds and Hundreds Of
Sensational Bargains! Come
In and See For Yourself!

You'll think our merchandise has been mislabeled when you see the prices! It's new merchandise... quality merchandise... to better your living. We expect to set a record for style, value and price. Come in and see how many things we have for you and your family for Spring and Easter... and for your home at money-saving low prices.

Eagle Stamps Add Even More
To Your Savings

STORE HOURS
MONDAY
DOWNTOWN
9:30 A.M.
to
9 P.M.

On The Heights
9:30 A.M.
to
9:30 P.M.

the MAY CO'S 2 BASEMENT stores
DOWNTOWN—PUBLIC SQUARE ON THE HEIGHTS—CEDAR CENTER

SANTARIEČIŲ GYVENIME

IR ŠIANDIEN GYVA

Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimas buvo savaimė išplaukusi nuosaiki, natūrali išvada ilgiausių Lietuvos valstybės gyvenimo ir vėlesnio tautinio mūsų atbudimo sunkiose, bet garbingose grumtynėse prieš lenkų, maskolių, prūsokų įvairiausių persvarą, vienintelis sveikas ir teisingas tautinis sprendimas.

Prof. Mykolas Biržiška

Žinojome, kad taip Lietuvą skelbdami, kaip Akte pasakyta, reiškiamo mūsų tautos valią, žinojome, kad Akto skelbimas tebuvo šūkis į tautą, kad pati imtųsi Lietuvą laisvinti ir ją kurti, matėme, kad mūsų kelią į laisvę dar griozdojo šimtai kliūčių, ir kad jas nugalėti pajėgs tik vieninga tauta.

Prof. Steponas Kairys

Lietuvos Nepriklausomybės Akto vieninteliai du Amerikoje esą signatarai gyvena dideliuose nuotoliuose nuo Chicago: prof. Mykolas Biržiška — Los Angeles, prof. Steponas Kaminskas — New Yorke, tačiau šių dienų technika nugalai atstumus, ir jų balsai, specialiai užrekorduoti Chicago santariečių susirinkimui, tą lemtingą Lietuvai Vasario 16 dieną, prieš 41 metus, perkėlė į šiandien. Asmenų, turėjusių garbę ir laimę pasirašyti Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimą, balsai žvelgė į Nepriklausomybės skelbimo laikotarpį, kurdami vaizdą, kurį iš knygų neišskaitys ir iš nedalyvavusių asmenų pasakojimų nesusidarysi.

Profesorių Kairio ir Biržiškos mintys vykusiai buvę įjungtos į vientisą eiga juostoje per dr. Vandos Sruogienės parašytą istorinį įvadą, perduotą Daliaus Mackuvenės ir aktorius Juozo Raudonio perskaitytą Nepriklausomybės Paskelbimo Aktą kalbėtojų pristatymą.

Ši juosta, paruošta Daliaus Mackuvenės, Mindaugo Balčiausko, Gabriello Gedvilos ir Valdo Adamkavičiaus, išliks kaip tikrai retas mūsų istorinis turtas ir vėlesniam laikui.

Lietuvos konsulas Chicagoje dr. Petras Daužvardis susirinkimo pradžioje tarė skatinantį žodį, ypač pabrėždamas jaunosios kartos įsijungimo į veiklą už Lietuvos laisvę svarbą. Konsulo žodžiai susirinkusiųjų buvo sutikti su tyliu pasiryžimu nepailstamai dirbti Lietuvos naudai.

Algimanto Mackaus paskaita "Vasario šešioliktoji po keturiasdešimt vienerių metų ir žemėn nejaugusi generacija" giliu piūviu žvelgė į lietuvių tautos gyvenimą. "Vasario 16 aktas nebuvo tikrai dvidešimties asmenų pasirašyta patraukli deklaracija — jįsi buvo visos tautos, pasiryžusios eiti savos Nepriklausomybės keliu, krauju ir darbu paliudytas didysis žodis. Jo signatarais nėra vien tik daktaras Jonas Basanavičius, Aleksandras Stulginskis, Mykolas Biržiška, kunigas Staugaitis, Antanas Smetona, Steponas Kairys, bet į jį ir kitų, čia nepamintų, garbingų asmenybių eilę rikiuojasi ir pirmasis Lietuvos Nepriklausomybės kovose ties Kėdainiais žuvęs kareivis Povilas Lukšys ir ties Alytum užgesęs pirmasis mūsų karininkas Juozapavičius. Tačiau valstybės nepriklausomybė nėra deklaracijos ir kraujo suma. Ji kuriama be sustojimo, be atvangos. Ji kuriama tokių žmonių, kaip Maironis, Putinas, Binkis, Sruo-

ga, kaip Konstantinas Glinskis ir net tokių, kurie pačios Nepriklausomybės akto pirmieji signatarai gal buvo tie, kurie minimo akto pasirašyti negalėjo. Tai buvo žmonės, panašūs į mūsų tautos milžiną, visa dvasia ir kūnu šaukusį "kelkite, kelkite, kelkite", daktarą Vincą Kudirką, atidavusį savo tautai viską, ką žmogus gali atiduoti: darbą, meilę ir gyvybę..."

Alg. Mackus.

Peržvelgęs Nepriklausomybės laikotarpį "... kai Lietuva, anot Antano Miškinio, radosi pačiam žydėjime ir pačiame pavasary ir suspėjo įrodyti esanti verta laisvės", prelegentas persikėlė į išeiviją ir šią generaciją, kuriai žiaurus mirties dėsniš jau gal ir labai greitai pastatys rimto apsisprendimo reikalaujančią alternatyvą: išlikti lietuviams ar išlikti tik tiktai lietuviškai šnekančiais ar šnekėjusiais žmonėmis? Ir nors, kartais kalbant apie lietuvių išlaikymą, sudaromas įspūdis, kad tai galutinis tikslas "... tačiau pats išlikimas, būdamas savyje kilnus bei garbingas, nėra galutinis mūsų tikslas... bet kad didžioji mūsų dalis nepasiliktų lietuviybėje čia, bet grįžtų lietuviybėje į vėl Nepriklausomą Lietuvą. Niekada net ir po pirmojo karo, Lietuvai nereikėjo sugrįžtančių iš emigracijos žmonių taip, kaip jų reikės, išaušus naujam laisvės rytojui".

Prelegentas svarstydamas apsisprendimo grįžti problemą ją rišo su tautinio potencialumo problema "nes ne tik tauta gali, turi teise reikalauti tam tikros duoklės iš atskiro individo, bet ir atskiras individas gali ir turi teisę kai ko reikalauti iš savo tautos... tad šią problemą vienaip ar kitaip išrišti esmėje priklausoma ne mums, o vyresniai mūsų visuomenės ir tautos generacijai, kuri... per daug paviršutiniškai nukalba apie lietuvių išlaikymą, dažnai užmiršdama, kad mūsų pabėgimo, pasitraukimo iš gimtos žemės pateisinimas neglūdi vien lietuvių išlaikyme, bet lietuvių, kurią sudaro visos mūsų tautos kultūrinės ir civilizacijos apraiškos, auginime ir ugdyme. Mes negalime pasitenkinti, užkovodami lietuviybę tokią, kokia ją atsinešė; mes privalome ne vien išlaikyti bei imti — mes privalome ir duoti".

Paskaita buvo baigta sa-

votišku credo, skirtu Lietuvai:

Aš jau greitai nebūsiu, aš jau greitai užmigsiu: mano kraštas žiema, mano kraštas vidurnaktis,

[tis, tik mano krašto delne, mėnuliui šviečiant žėri apsnigtas vaismedis. Mano kraštas žiema, mano kraštas vidurnaktis,

[tis, vienišas balsas prarastų namų amžių, tik mano krašto neužsėtais laukais, miego laukiant, aidai rogių ilgį skambalai...

Aš dar negreitai nebūsiu aš dar negreitai apkursiu.

Algimantas Mackus savo mintimis yra tikrai nekasdieniškas išgyvenamu tikrumu, nemeluotumu. Būtinai, kad jos pasklistų plačiau, o medžiagos diskusijoms ir darbams jose yra nepaprastai daug.

Po susirinkimo šeiminingai ir svečiai, kurių nemaža buvo iš įvairių akademinių organizacijų, ypač skautų ir ateitininkų, vaišindamiesi kava ir pyragaičiais iki vėloko vidurnakčio diskutavo šiame vakare išskeltus bei kitas akademinių gyvenimą liečiančius klausimus. Pakilią nuotaiką stiprino muziko Broniaus Jonušo Vokietijoje įgroti maršai, verti didelio susidomėjimo, ir maloni Jaunimo Namų aplinka.

I. n.

• Toronto (Kanados) studentų klubo kovo 1 dieną surengtame viešame dr. Vinco Kudirkos minėjime paskaitą skaitė Vytautas Kavolis.

• Lietuvių Bendruomenės iniciatyva steigiamas Bostone Tautinis Ansambelis. Į organizacinį komitetą įeina Santaros skyriaus pirmininkė Regina Leveckytė, Birutė Danerytė ir Vytautas Bruzelevičius.

• Lietuvių Teisėminkų Draugijos Chicago skyriaus valdybą išrinktas fil. adv. Algimantas Kėzelis.

Baisogalos parapijos bažnyčia ir jos didysis altorius per šv. Lauryno atlidus 1956 metais.

Brooklyne įsisteigė baisogaliečių bičiulių ratelis

Kovo 1 d. į Povilandskienės svetainę buvo susirinkę virš 20 baisogaliečių, kurie pasitarę įsteigė Baisogaliečių Bičiulių ratelį. Šio ratelio steigimui pradžią davė laiškas nesenai gautas iš dabartinio Baisogalos parapijos klebono. Laiške pabėdavoja apie nusidevėjusius bažnytinčius rūbus, baigiančias griūti kapinių tvoras ir t.t.

Jautrūs baisogaliečiai, ratelio įsisteigimo proga, paaukojo bažnytinčiams rūbams \$110.00. Aukojo: \$15 — Mr. & Mrs. Putinas. Po \$10 — kun. St. Valiusaitis, Mr. and Mrs. S. O. Aromickas, Mr. & Mrs. Masiulis Antanas, Mr. & Mrs. P. Pusnikas, Mr. & Mrs. A. Terebėža, Mr. & Mrs. Vl. Jankevičius, Sirusai ir Bačauskai. Po \$5 — Mrs. V. Damašienė, Mr. & Mrs. V. Jankus, Zaidat Juozas ir Padvariečiai.

Ratelio nariais įsirašė 22 asmenys. Valdybą išrinkti:

kun. St. Valiusaitis — pirm., St. Aromickas — vicepirm., K. Bačauskas — sekr., P. Pusnikas ižd. ir Padvarietienė — narys kultūrinjams reikalams. J. S.

Rišam...

Tęsins iš 3 psl.

Ar tą tiesą Landsbergiui visiškai pavyko atskleisti? Čia, man regis, yra klausimas — iki kokio laipsnio. Nemačius vaidinimų, iš kurių daromos viešai pasakytosios išvados, sunku pasakyti, ryškiai ar neryškiai tatau buvo matyti scenoje. Tekste man aiškos tos intencijos.

Landsbergis partizanų kovą ir padėtį, matyt, yra supratęs kitaip, negu ji vaizduojama daugelyje mūsų viešųjų deklaracijų. Ir gal tas supratimas stato į keblią padėtį rutininę propagandos liniją... Bet, turint prieš akis ne propagan-

— Petriukas šiandien serga ir negali eiti į mokyklą. Čia kalba mano tėvas.

Maldos iš Sibiro MARIJA, GELBĖKI MUS

SIBIRO TREMTINIŲ RANKA RASYTA MALDAKNYGE

Maldos originalios, jų pačių kurtos, žavios minties gilumu ir grožiu, auka ir kančia. Persunktos didele Dievo, tėvynės ir žmogaus meile.

Išleido ATEITIS spaudė Immaculata Press, Putnam, Conn.

Kaina 1.00 dol.

Gaunama pas platintojus ir Ateities administraciją

916 Willoughby Ave.
Brooklyn 21, N. Y.
Tel. GLEmore 2-2923

J. S. AUTO SERVICE

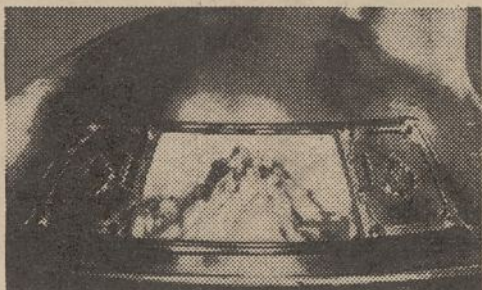
Sav. J. Švarcas
1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto
8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAIŠYMAS

Masinių viršaus taisymas ir dažymas; motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinų dalių dėjimas. Parduodami amžini akumuliatoriai. 24 hours towing. Dienos tel.: HE 1-6352. Nakties tel.: LI 1-4611.

Šis alus yra ugnim - verdamas!

... ir ugnies virimas duoda Stroh's puikų skonį, su kuriuo negali lygintis joks Amerikos alus!

Virimas, kurį jūs matote virimo katile, atliekamas tiesioginiai kaitinant atvira ugnimi. Šis didelis karštis duoda geriausį skonį, gaunamą iš geriausių mišinių... todėl Stroh's yra lengvesnis ir skanesnis. Pasinaudokit gaivinančiu skoniu Amerikoj vieninteliu, ir dar šiandien!

Jums patiks

Stroh's

yra šviesesnis!

The Stroh Brewery Company, Detroit 26, Michigan

DABAR UŽ VIETINES KAINAS!

ŠI ŠEŠTADIENĮ, KOVO 14 D.

I V Y K S T A

VILTIES DRAUGIJOS NAMŲ

ir

DIRVOS OFSETINĖS SPAUSTUVĖS

ATIDARYMAS

VISI KVIEČIAMSI:

12-4 val. apžiūrėti DIRVOS spaustuve.

2 val. dalyvauti atidarymo akte DIRVOS redakcijoje.

6:30 val. įvykstančiam bankete ČIURLIONIO ANSAMBLIO namuose.

Dalyvaujantieji bankete malonėkit iš anksto pranešti DIRVOS redakcijai.

**BANKETO METU BUS PASKIRSTYTOS
REMĖJAMS PAŽADĖTOS VERTINGOS
DOVANOS**

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Vilties Draugijos namų ir Dirvos ofsetinės spaustuovės atidarymas įvyksta kovo 14, šeštadienį. Tą dieną visi clevelandiečiai kviečiami apžiūrėti naująsias patalpas ir spaustuve, 2 val. dalyvauti atidarymo iškilmėse Dirvos redakcijoje, gi 6:30 val. bankete Čiurlionio Ansamblio namuose. Apie dalyvavimą bankete reikia iš anksto pranešti Dirvos adresu.

Atidarymo iškilmės bus fotografuojamos laikraščiu ir filmuojamos dokumentiniais lietuvių filmai.

Iš LB Clevelando pirmosios apylinkės veiklos

Kreiptas rimtas dėmesys i lituanistinės mokyklos reikalus. Įvykdyta lituanistinių dalykų patikrinamieji egzaminai ir geriausiai mokantieji buvo apdovanoti premijomis. Surengta dailiojo skaitymo ir deklamavimo varžybos. Sukviestas mokytojų — švietimo darbininkų pasitarimas, kur prarastos diskusinis pašnekesys lituanistinio švietimo klausimais. Vysk. M. Valančiaus lituanistinė mokykla paremta finansiniais.

Kultūrinėje dirvoje ypatingesnių įvykių nebuvo, bet vistiek vietoje nestovėta. Talkininkauta dailės parodų

Jonas Virbalis, Liet. Bendruomenės Clevelando pirmosios apylinkės pirmininkas.

Kovo 7 d. Ohio valstybės lietuvių gydytojų draugijos nariai buvo susirinkę dr. V. Ramanausko rezidencijoje, Clevelande, aptarti organizacinius reikalus ir pasižiūrėti dokumentinės filmos. Nuotraukoje gydytojai ir jų šeimos nariai kino seanso metu. Prieky: dr. D. Degesys, V. Vyšniauskienė, dr. V. Gruzdis, dr. K. Ambrozaitis, dr. H. Brazaitis, dr. A. Miliauskas, B. Skrinskienė, S. Sukarevičienė, dr. J. Sukarevičius. Kambario gilumoje: dr. V. Ramanauskas, dr. D. Kesiūnaitė, dr. A. Čepulis, dr. A. Martus, dr. K. Vyšniauskas, dr. J. Skrinska, dr. R. Patt-Pocius, dr. E. Juodėnas, dr. Z. Sabaitaitis. Viso pobūvyje dalyvavo virš 30 asmenų.

Dirvos nuotrauka.

rengėjams, įgyvendinta diskusiniai pasikalbėjimai dailės temomis, kultūriniais klausimais, buvo paskaita apie Brazilijos lietuvių gyvenimą.

Sėkmingai praėjo šeštoji Lietuvių diena, kurios metu priimta rezoliucija ir pasiūsta atsakingiems vyriausybės asmenims dėl Amerikos Balso programų siaurimo.

LB Tarybos sesijai vykstant mūsų apylinkėje surengta vaišės su menine programėle. Kreiptas rimtas dėmesys į PLB Seimą, kur apylinkės valdyba prisiėdė savo darbu. Surengtas jaunimo vakaras. Eilė jaunimo organizacijų paremta pinigėmis aukomis.

Apylinkės Vaidilos teatras pastatė "Penkis stulpus turgaus aikštėje". Tai įnešė nemažą gyvumo mūsų kultūriniam gyvenime.

Metinis apylinkės narių susirinkimas įvyks kovo 15 d. 11:30 val. Reikia laukti, kad susirinkimas bus gau-

sus. Čia, be metinio pranešimų, bus renkama nauja apylinkės vadovybė.

• L. B. II apylinkės valdyba Naujojo Parapijoje, kleb. J. Angelaičiui sutikus, steigia spaudos kioską. Kioskas veiks sekmadieniais po 10 val. lietuviškų pamaldų. Kiosko atidarymas įvyks kovo mėn. 22 d. Valdyba spaudos kioskui vesti yra pakvietusi stud. Ingridą Stasaitę.

• Primena birutietėms, kad kovo 15 d. 4 val. p. p., Viktorijos Morkūnienės bute — 536 E. 118 St., įvyksta susirinkimas. Valdyba kviečia narės ir viešnes atsilankyti Gavėnios sekmadienio popietę praleisime drauge pasitarėdamos rūpinimais klausimais.

• Teresė Stasaitė kovo 17 d., 7 val. vakaro, Rising Generation programoje — per WEWS stotį, atliks vieną solo šokį.

• Pianistas Kuprevičius ateinantį trečiadienį, kovo 18 d. 8:15 val. vak., Clevelando Meno Muziejaus Auditorijoje skambina Liszto ir Chopeno kūrinius.

• Heidelbergo universiteto (Vokietijoje) choras šį šeštadienį, balandžio 14 d. 8:30 val. vak. koncertuoja Music Hall. Repertuare labai įvairi programa.

Artėja Velykų šventės. O su jomis ir pageidavimas, kad pavasario sezonui turėtų skoningai ir tvarkingai sušukuotus plaukus.

Šiame darbe mielai patarnausime. Tik reikia iš anksto susitarti telefonu: KE 1-2548 ir prašyti Mrs. L. Morkūnas.

BETTY'S BEAUTY SHOP yra Naujos parapijos rajone, 604 E. 185 St.

Prašome įsitikinti mūsų sąžiningu patarnavimu.

I. J. SAMAS JEWELER

Sveicariški ir geriausi Amerikos laikrodžiai
Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Įvairūs dovanų pasirinkimas.
7007 Superior Ave. Greta Ezella Theatre
Telef.: EX 1-3969. Bute: WA 1-2354

New York Bakery

6920 Superior Ave

Puikiausi kepsniai. Dienos senumo
parduodami tik už pusę kainos.

21

BRANGENYBĖS IR LAIKRODŽIAI
SVEICARIŠKŲ LAIKRODŽIŲ TAISYMAS

POVILAS VILKAS

WATCHMAKER & JEWELER

Ass. with Mr. R. BARNHART

Room 411
4th Floor Schofield Bld.
Corner E. 9 & Euclid Av.
MA 1-3528
DARBO VALANDOS:
Pirmad.-Penktad. 9:30-6 v.

Liet. Prekybos Namai
6905 Superior Ave.
DARBO VALANDOS:
Šešt. nuo 10 v. iki 2 v.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

EAST CLEVELAND - EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

3 1/2 %

**SUPERIOR
SAVINGS**

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH - SUPERIOR AVENUE

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuojuotojai
35 metų simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

P. J. KERSIS

609 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1-1773.

REZIDENCIJA: PENINSULA 2521

Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausite pigia kainą. Taipgi gausit patarnavimą įvairiuose apdraudos-insurance reikaluose.

Sutaisau paskolas pirmo morgiačio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojama. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

LIETUVIŲ KLUBAS

6335 SUPERIOR AVE.

EX 1-1143

Lietuvių Klubo Direkcija visus lietuvius ir jų draugus kviečia nepamiršti 1959 m. lietuvių klubo.

Praleiskite laisvalaikį su savais savuose namuose. Klubas turi įvairius garsiakalbius. Sėdėdami bet kurioje vietoje, galite klausytis muzikos, lietuvių radijo valandėlių. Visą laiką veikia televizijos aparatas. Penktadieniais veikia lietuviškų valgių virtuvė.

Atsilankę neapsirikišite, visi patogumai Jums.

JUOZO MIKONIO NAMŲ PIRKIMO-PARDAVIMO
ISTAIGA

EAST SHORE REALTY

780 East 185th Street

Telef. IV 1-6561. Namų telef. MU 1-2154

Jūsų patarnavimui atidaryta kiekvieną dieną. Mes tarpininkaujame namus įsigyti ten, kur Jūs pageidaujate.

Namus įsigysite — niekad nesigailėsite!

DIRVA

THE FIELD

STUDIJŲ DIENOS CHICAGOJE

Lietuvių Studentų Sąjungos Studijų Diena įvykusi Chicagoje, vasario mėn. 28 d. susilaukė nemažo pasisekimo. Paskaitose dalyvių skaičius buvo virš šimto, o muzikos ir literatūros vakare, kaip ir reikia tikėtis, pasiekė porą šimtų.

Pirmasis prelegentas buvo dail. Paulius Augius, kuris supažindino publiką su abstrakčiu menu, jo išsivystymo istorija bei įvairias šakas. Ši paskaita buvo įdomi ir iššaukė gyvas diskusijas, kurios dėl laiko stokos turėjo būti nutrauktos.

Antroji paskaitininkė buvo kol. Ina Čepėnaitė, šiuo metu besiruošianti psichologijos daktaraiui Illinois universitete. Jos išsamiai ir originaliai paruošta paskaita, žvelgianti iš psichologinio taško į simbolizmą lietuvių tautosakoje ir liaudies kūryboje, buvo ypatingai vertinga dabartinei studentijai turinčiai mažai žinių šioje srityje.

Dr. Vyt. Vygantas savoje paskaitoje apie išsivijus lietuvių inteligento tipą, nagrinėjo problemas išskylančias mėginant suderinti amerikoniškąją ir lietuviškąją kultūrą.

Muzikos ir literatūros vakaro muzikinę dalį išpildė muz. A. Nako mokiniai Ignas Ketvirtis ir živilė Keliuotytė paskambindami keletą Šuberto, Čaikovskio, Šopeno ir Paderevskio kūrinių.

Rašytojas Marius Katiliškis vaizdingai paskaitė iš-

trauką iš savo naujausiojo romano "Išėjusiems Negrįžti". Poetas Algimantas Mackus paskaitė keletą eilėraščių iš savo netrukus pasirodančio poezijos rinkinio "Jo yra žemė". Vakaro programą pravedė Leonas Narbutis.

Studijų Dienai pirmininkavo kol. Arvydas Klierė ir Zenonas Mereckis. Visus techniškus darbus atliko Chicago studentų skyrius vadovaujamas pirmininko Eugenijau Šimaičio.

R. K. V.

DETROIT

FILMAS IS LIETUVIŲ GYVENIMO

Akademiniis Skautų Sąjūdžio kovo 21 d. 7 val. vak., buvusioje lietuvių svetainėje, rodys filmą iš lietuvių gyvenimo: dainų festivalis Chicagoje, tautinių šokių šventės, sporto veikla, Amerikos ir Kanados susiartinimo šventė Windsore ir kt.

Filmos spalvotos, garsinės ir įdomios. Rodymas tęsis apie 2 valandas.

Akademikai kviečia vietos visuomenę skaitlingai dalyvauti.

Vietos Kovo klubas, stengdamasis įtraukti daugiau savo narių į sporto darbą, kruopščiai ruošiasi artėjančioms 9-toms šiaurės Amerikos lietuvių sportinėms žaidynėms. Žaidynėse dalyvaus apie 40 aktyviųjų sportininkų. Žaidynės vyks Detroite balandžio 4-5 dienomis.

Kas ir kur?

• Foto menininkas V. Maželis, iš Brooklyno, Vilties Draugijos namų atidarymui padovanojo J. Bačiūno — Vilties Draugijos pirmininko didelį portretą. Už labai vertingą dovaną širdingai dėkojame.

V. Maželis artimiausiu laiku ruošiasi foto parodai Toronte.

• Dailininko Albino Elskio kūrinių paroda įvyks Bostone kovo 14-15 Tautininkų Namuose, 484 E. 4th St., South Bostone. Iškilmingas atidarymas ruošiamas šeštadienį (kovo 14 d.) 5 val. vakare, kurio metu kalbės iš New Yorko atvykęs pats dail. A. Elskus.

Albinas Elskus skaitomas vienu iš stipriausių mūsų jaunosios kartos kūrėjų. Apie jo darbus Lietuvių Bendruomenės Seimo metu suruoštoje parodoje teigiamai atsiliepė ir New York Times kritikas Stuart Preston "tačiau, mano nuomone iš kitų čia iškyla Augius, Elskus, Jonynas, Kiaulėnas, Paškevičius ir Viesulas" ir N. Y. Herald Tribune — "Vienas dinamiškiausių šių menininkų, Elskus, yra meistras trapių, bet įspūdingų studijų, vaizduojančių pajūro uolų formacijas". Rengia santarpičiai.

• Lietuvių studentų skaičius Melbourno Technikos Koleidže, Australijoje, padidėjo keliais naujai įstojuisiais lietuviais. Jai yra: R. Krausaitis, V. Adomavičius, V. Savickas, A. Šilva, V. Kemėšis ir K. Gvalda.

• Melbourno Universitete ir Technikos kaledže, Australijoje, šiuo metu studijuoja dar 23 lietuviai studentai. Štai jie: Kristina Brėdikytė, Rasa Jakutytė, Pranas Bacevičius, Irena Tamošaitienė, Kazys Zdanavičius, Rūta Laisvėnaitė, Jurgis Mikolajūnas, Irma Laisvėnaitė, Arūnas Staugaitis, Liucija Šeštakauskaitė, Algimantas Žilinskas, Kristina Česnaitė, Birutė Antanaitytė, Algis Bulokas, D. Vis Bitė, Algis Kazlauskas, Kristina Stankūnėvičiūtė, Vytas Alekna, Romas Padgurskis, Narcizas Ramanauskas, Elena Zdanavičiūtė, Leonas Vaičiaitis ir Antanas Kėsmėnas.

• Dirvos bičiulis J. Lietuvninkas, iš Baltimorės, vėl atsiuntė du naujus Dirvos skaitytojus.

Ohio valstybės lietuvių gydytojų draugijos valdyba, posėdžiavusi dr. V. Ramanausko rezidencijoje, Clevelande. Iš kairės: dr. D. Degesys — ypatingiems reikalams valdybos narys, dr. H. Brazaitis — pirmininkas, dr. K. Ambrozaitis — sekretorius, dr. J. Stankaitis — vicepirmininkas, (prieky sėdi) dr. V. Ramanauskas — išdininkas.

Dirvos nuotrauka.

HARTFORD

PABALTIEČIŲ BALIUS-KONCERTAS

JAV LB Hartfordo apylinkės valdyba, latvių ir estų organizacijos Conn. valstybėje, suruošė bendrąjį pabaltiečių balių-koncertą, įvykusį sausio 24 d. Tas rengimas meniniu, ir pabaltiečių bendravimo atžvilgiu, paliko gražiausius įspūdžius.

Šis įvykis pabaltiečių bendravime jau yra ne pirmas. 1958 m. pabaltiečiai bendrai minėjo birželio įvykius. Tada ir pats Conn. gubernatorių savo deklaracija prisidėjo prie tos gedulo dienos atžymėjimo.

Pabaltiečių užmegstas bendradarbiavimas dabar plečiamas. Reikia tikėtis, kad jis ir toliau duos gerus vaisius.

— V. M. K.

Hartforde įvykusiam pabaltiečių koncerte-balių lietuvių šoka Kepuringė.

BOSTON

• Kovo 21 d., 7 v. v., Tautinės S-gos namuose So. Bostone, Dr. B. Nemickas padarys pranešimą aktualiais šių dienų klausimais. Rengėjai kviečia visų tautinių organizacijų narius dalyvauti šiame pasikalbėjime. Po pranešimo bus šeimyniška arbatėlė.

• Baltic Florists — S. V. Minkų krautuvėje galima gauti įvairių leidinių — knygų, dabar išleistų Lietuvoje.

• Šv. Petro parapijos klebonui kan. P. Virmauskui pagerbti balandžio 26 d. rengiamas banketas Blinstrubų kavinėje, So. Bostone. Rengimo k-tui vadovauja kun. J. Žuromskis.

VILTIES NAMŲ IR DIRVOS OFSETINĖS SPAUSTUVĖS ATIDARYMO RĖMĖJAI

Į Vilties namų ir Dirvos ofsetinės spaustuvės atidarymą savo įnašais įsijungė šie rėmėjai:

A. Kavaliūnas, Clev. \$5.00
M. Dunduraitė, Clev. 1.00
A. Rukšėnas, Cleveland 3.00
J. Tūbelienė, Washington 5.00
M. Šnapštys, Detroit 6.00
V. Babinskas, Phila. 5.00
St. Nasvytis, Clev. 10.00
M. Tomkevičius, Wakefield 5.00
A. Lapinas, Montreal 10.00
J. Racila, Cleveland 10.00
Vl. Mieželis, Chicago 5.00
R. Liormanas, Rochester 10.00
A. Puskepalaitis, Hyde Park 5.00
Vincas Lingis, Bloomfield 5.00
J. Vasaitis, Cicero 2.00
V. Baltrušaitis, Rochester 3.00
Dr. J. Skrinka, Willowick 10.00
A. Ereminas, Thomaston 2.00
V. Nakas, Rochester 10.00
V. Adomavičius, So. Boston 10.00
P. Budininkas, Gary 10.00
R. Kondrotas, Brooklyn 1.00
V. Malinauskas, Chic. 10.00
J. Rekašius, Detroit 4.00
J. Mockus, Cleveland 5.00
P. Baltuška, Chicago 2.00
V. Apanius, Cleveland 10.00
V. Micas Chicago 10.00
J. Šukys, Toledo 10.00
S. Kontautas, So. Boston 5.00
M. Šukys, Cleveland 2.00
A. Lukšys, Chicago 5.00
A. Kuolas, Toronto 10.00
Pr. Kašuba, Reading 10.00
A. Bričkus, So. Boston 5.00
J. Cijunskas, Cleveland 3.00
J. Cinkus, Cicero 10.00
S. Velbasiš, Chicago 10.00
J. Kalnietis, Baltimore 10.00
M. Šaulinskas, Pgh. 5.00
V. Jonaitis, Toronto 10.00
B. Jakaitis, leveland 2.00
K. Andriūškevičius, Montreal 5.00
A. Broga, Kitchener 4.00
K. Kraučius, New York 10.00
K. Morkūnas, Meriden 5.00
B. Galinis, Dorchester 10.00
J. Vaičiūnienė, Chic. 10.00
S. Sukaitienė, Hamilton 10.00

S. Jurgaitis, Cleveland 10.00
Pr. Saladžius, Rochester 10.00
Al. Krakauskas, Chic. 10.00
J. Montvidas, Waterbury 2.00
K. Januškis, Chicago 10.00
V. Frankas, Chicago 5.00
M. Karaša, Baltimore 6.00
J. Lietuvninkas, Baltimore 10.00
P. Bakūnas, Baltimore 2.00
T. Blinstrubas, Chic. 10.00
J. Kučinskas, Detroit 1.00
R. Besperaitis, Clev. 5.00
J. Jakubauskas, Clev. 10.00
J. Vaičiaitis, Akron 5.00
V. Nungaudas, Chicago 5.00
J. Adomaitis, Ville Lasalle 5.00
A. Rukūža, Berwyn 5.00
L. Bulgars, Detroit 5.00
K. Demikis, New Britain 10.00
St. Mickus, Medinah 2.00
A. Saulėnas, Providence 1.00
J. Krivis, Rochester 2.00
M. Gureckas, Waterbury 1.00
B. Paulionis, Clev. 10.00
P. Morkūnas, Cleveland 2.00
J. Miglinas, Cleveland 5.00
St. Garlauskienė, Clev. 10.00
R. Veitas, Cleveland 5.00
B. Veitas, Cleveland 5.00
J. Narbutas, Milwaukee 2.00
V. Misiūnas, Elizabeth 10.00
M. Drosutis, Cleveland 1.00
M. Ivanauskas, Cicero 10.00
A. Petrauskas, Detroit 5.00
P. Adomaitis, Chicago 10.00
J. Pročkus, Chicago 10.00
St. Vidmantas, Melrose Park 5.00
B. Trumpjonas, Pgh. 10.00
B. Kubilinskas, Chic. 1.00
J. Dzidolika, Worcester 10.00
G. Biskis, Cicero 10.00
K. Kriščiukaitis, Dorchester 10.00
J. Bortkevičius, Woodhaven 10.00
A. Misiūnas, Clawson 10.00
B. Ambraziejus, Chic. 10.00
K. Pažemėnas, Baltimore 10.00
B. Kristopaitis, Chic. 4.00
J. Eigelis, Beverly Shores 3.00
V. Matulevičius, Toronto 8.00
J. Plienaitis, Chicago 1.00
O. Jasukynas, Clev. 5.00
P. Ambrazevičius, Cleveland 10.00
O. Jokubaitienė, Clev. 10.00

Visiems rėmėjams širdingai dėkojame. Taip pat ačiū ir tiems, kurie artimiausiu laiku atidarymo iškilmes atsimins ir mūsų vykdomus darbus parems.

GAVOME 187 NAUJUS SKAITYTOJUS

Dar būtinai reikia 313

Mes kviečiame visus į talką sudaryti tvirčiausias sąlygas laikraštį gerinti. Ir ne tik gerinti, bet ir dažniau leisti.

Jūs turite artimųjų, kurie Dirvos neskaito, o skaityti ne tik galėtų, bet ir turėtų. Ateikit į alką! Tik neatideliokit rytdienai. Atsiųskit jų adresą. Mes jiems Dirvą siųsim susipažinimui nemokamai.

Gavę Dirvą jie įsitikins kad geresnio lietuviško laikraščio nėra.

Iš A. Olio ir A. Vanagaičio garbei New Yorke suruoštos akademijos. Iš kairės: (sėdi) L. Vanagaitienė, I. Rockefellerienė, V. Olienė, (stovi) I. Trečiokienė, p. Čeleidinienė, p. Dilienė ir p. Šimėnienė.

V. Maželio nuotrauka.